

Grozījumi:

30.10.2003. likums / LV, 161, 14.11.2003.; Ziņotājs, 23, 11.12.2003. / Stājas spēkā 28.11.2003.
30.10.2003. likums / LV, 161, 14.11.2003.; Ziņotājs, 23, 11.12.2003. / Stājas spēkā 28.11.2003.
28.10.2004. likums / LV, 180, 12.11.2004.; Ziņotājs, 23, 09.12.2004. / Stājas spēkā 26.11.2004.
28.10.2004. likums / LV, 180, 12.11.2004.; Ziņotājs, 23, 09.12.2004. / Stājas spēkā 26.11.2004.
10.11.2005. likums / LV, 191, 30.11.2005.; Ziņotājs, 24, 22.12.2005. / Stājas spēkā 14.12.2005.
10.11.2005. likums / LV, 191, 30.11.2005.; Ziņotājs, 24, 22.12.2005. / Stājas spēkā 14.12.2005.
15.06.2006. likums / LV, 98, 27.06.2006.; Ziņotājs, 14, 27.07.2006. / Stājas spēkā 11.07.2006.
15.06.2006. likums / LV, 98, 27.06.2006.; Ziņotājs, 14, 27.07.2006. / Stājas spēkā 11.07.2006.
10.05.2007. likums / LV, 86, 30.05.2007.; Ziņotājs, 12, 28.06.2007. / Stājas spēkā 13.06.2007.
10.05.2007. likums / LV, 86, 30.05.2007.; Ziņotājs, 12, 28.06.2007. / Stājas spēkā 13.06.2007.
13.12.2007. likums / LV, 203, 19.12.2007.; Ziņotājs, 3, 14.02.2008. / Stājas spēkā 01.01.2008.
13.12.2007. likums / LV, 203, 19.12.2007.; Ziņotājs, 3, 14.02.2008. / Stājas spēkā 01.01.2008.
19.06.2008. likums / LV, 104, 09.07.2008.; Ziņotājs, 15, 14.08.2008. / Stājas spēkā 23.07.2008.
19.06.2008. likums / LV, 104, 09.07.2008.; Ziņotājs, 15, 14.08.2008. / Stājas spēkā 23.07.2008.
11.12.2008. likums / LV, 196, 17.12.2008.; Ziņotājs, 2, 29.01.2009. / Stājas spēkā 18.12.2008.
11.12.2008. likums / LV, 196, 17.12.2008.; Ziņotājs, 2, 29.01.2009. / Stājas spēkā 18.12.2008.
22.10.2009. likums / LV, 178, 10.11.2009. / Stājas spēkā 24.11.2009.
17.06.2010. likums / LV, 101, 29.06.2010. / Stājas spēkā 01.07.2010.
16.06.2011. likums / LV, 103, 06.07.2011. / Stājas spēkā 07.07.2011.
29.03.2012. likums / LV, 59, 17.04.2012. / Stājas spēkā 01.05.2012.
13.06.2013. likums / LV, 126, 02.07.2013. / Stājas spēkā 16.07.2013.
30.04.2015. likums / LV, 97, 20.05.2015. / Stājas spēkā 03.06.2015.
16.06.2016. likums / LV, 120, 22.06.2016. / Stājas spēkā 23.06.2016.
13.07.2017. likums / LV, 147, 26.07.2017. / Stājas spēkā 09.08.2017.
04.10.2018. likums / LV, 204, 16.10.2018. / Stājas spēkā 30.10.2018.
14.02.2019. likums / LV, 41, 27.02.2019. / Stājas spēkā 13.03.2019.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likums

A sadaļa Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likuma mērķis

Likuma mērķis ir noteikt valsts pārvaldes institucionālo sistēmu jūrlietās un nodrošināt jūras drošības un aizsardzības jomā pieņemto Latvijai saistošo starptautisko līgumu prasību un standartu īstenošanu un ievērošanu, lai nodrošinātu kuģošanas drošību, kuģu, ostu un ostas iekārtu aizsardzību, novērstu vides piesārņošanu no kuģiem un padarītu efektīvāku jūras satiksmi.

(16.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 07.07.2011.)

2.pants. Likuma piemērošana

(1) Likumu, ja tajā nav noteikts citādi, piemēro visiem Latvijas Kuģu reģistrā (turpmāk — Kuģu reģistrs) reģistrētajiem kuģošanas līdzekļiem neatkarīgi no to atrašanās vietas, ārvalsts karoga kuģiem, kuri atrodas Latvijas jurisdikcijā esošajos ūdeņos (turpmāk — Latvijas ūdeņi), ostām, ostu iekārtām un visām fiziskajām un juridiskajām personām, kā arī citiem tiesību subjektiem saistībā ar jūras drošību, kas garantējama atbilstoši starptautisko līgumu prasībām un ietver personāla, kravas, kuģošanas un kuģu drošību.

(2) Likums neattiecas uz Nacionālo bruņoto spēku kuģiem un to personālu, ja likumā nav noteikts citādi, kā arī uz citu valstu karakuģiem un to personālu.

(3) Valsts akciju sabiedrības "Ceļu satiksmes drošības direkcija" reģistrā reģistrētajiem kuģošanas līdzekļiem piemēro šā likuma 26.panta ceturto daļu, 42., 43. un 48.¹ pantu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004., 16.06.2011. un 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.06.2015.)

3.pants. Starptautiskās tiesību normas

Ja starptautiskās tiesību normas, kas ir saistošas Latvijai, paredz citādus noteikumus nekā tie, kuri ietverti šajā likumā, piemēro starptautiskās tiesību normas.

B sadaļa Jūrlietu pārvalde

4.pants. Jūrlietu pārvaldes institūcijas

(1) Vispārējo valsts pārvaldi jūrlietās īsteno Satiksmes ministrija. Šā likuma 6.pantā paredzētās funkcijas veic valsts akciju sabiedrība "Latvijas Jūras administrācija" (turpmāk — Latvijas Jūras administrācija).

(2) Atsevišķas funkcijas jūrlietās atbilstoši savai kompetencei pilda Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku vienības, kas veic krasta apsardzes funkcijas (turpmāk — Krasta apsardze), Valsts vides dienests, Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojs, Drošības policija, Valsts robežsardze un ostu pārvaldes.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003., 28.10.2004., 10.11.2005., 10.05.2007., 16.06.2011. un 04.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 30.10.2018.)

5.pants. Satiksmes ministrijas kompetence

Satiksmes ministrija atbilstoši savai kompetencei jūrlietās:

- 1) īsteno valsts politiku un attīstības stratēģiju;
- 2) nodrošina normatīvo aktu projektu izstrādi atbilstoši Starptautiskās Jūrniecības organizācijas, Helsinku komisijas, Starptautiskās Darba organizācijas un citu starptautisko organizāciju, kā arī Eiropas Savienības tiesību aktiem;
- 3) pārstāv valsti Starptautiskajā Jūrniecības organizācijā, Starptautiskajā Hidrogrāfijas organizācijā, Eiropas Savienības institūcijās un citās institūcijās un piedalās Helsinku komisijas darbā kuģošanas drošības jautājumos;
- 3¹) ne retāk kā reizi septiņos gados nodrošina tāda Starptautiskās Jūrniecības organizācijas audita norisi Latvijā, kura veikšanai Starptautiskā Jūrniecības organizācija ir piekritusi, kā arī nodrošina audita rezultātu vispārpieejamās informācijas publicēšanu;
- 4) nodrošina Latvijai saistošo starptautisko līgumu un citu starptautisko tiesību normu ievērošanu;
- 5) nodrošina Latvijas Jūras administrācijai nodoto funkciju izpildes uzraudzību un kontroli;
- 6) šajā likumā paredzētajos gadījumos nosaka Latvijas ūdeņu izmantošanas kārtību;

6¹) pilda Starptautiskās kravu loģistikas un ostu informācijas sistēmas (SKLOIS) pārziņa funkcijas. Par Starptautiskās kravu loģistikas un ostu informācijas sistēmas (SKLOIS) turētāja funkciju pildīšanu Satiksmes ministrija slēdz deleģēšanas līgumu ar Latvijas Jūras administrāciju;

7) izsniedz un anulē atbilstības sertifikātu jūrnieku profesionālās sagatavošanas programmām;

8) *(izslēgts ar 16.06.2011. likumu);*

9) *(izslēgts ar 22.10.2009. likumu);*

10) *(izslēgts ar 15.06.2006. likumu);*

11) *(izslēgts ar 28.10.2004. likumu);*

12) *(izslēgts ar 16.06.2011. likumu);*

12¹) apstiprina jūrnieku profesionālās kompetences vērtētāju sarakstu un ostu vērtēšanas komisijas;

12²) *(izslēgts ar 16.06.2011. likumu);*

13) attīsta un koordinē starptautiskos sakarus;

14) veic citas funkcijas, kas saistītas ar drošību jūrā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003., 28.10.2004., 15.06.2006., 10.05.2007., 19.06.2008., 22.10.2009., 16.06.2011. un 04.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 30.10.2018. 6.¹ punkts stājas spēkā 01.01.2019. Sk. Pārejas noteikumu 41. punktu)

6.pants. Latvijas Jūras administrācijas kompetence

(1) Latvijas Jūras administrācija:

1) veic kuģu un kuģu hipotēku reģistrāciju un izsniedz ar to saistītos dokumentus;

2) uztur Kuģu reģistra datu bāzes;

3) uzrauga Kuģu reģistrā iekļauto kuģu atbilstību drošības un vides aizsardzības prasībām, tai skaitā:

a) veic kuģu pārbaudes,

b) izsniedz kuģu sertifikātus,

c) apstiprina kuģa būves un modernizācijas projektus, dokumentāciju par kuģa stabilitāti, rīcības plānu piesārņojuma likvidācijai avārijas gadījumā, kuģa rokasgrāmatas un citu kuģa dokumentāciju, kā arī izdod un reģistrē kuģa žurnālus,

d) uzrauga Starptautiskā drošas kuģu ekspluatācijas un piesārņošanas novēršanas vadības kodeksa (turpmāk — ISM kodekss) izpildi attiecībā uz Kuģu reģistrā iekļautajiem kuģiem,

e) izsniedz emisijas samazināšanas tehnoloģiju izmēģinājumu atļauju Kuģu reģistrā iekļautajiem kuģiem;

4) veic Kuģu reģistrā iekļauto kuģu tilpības mērīšanu un izsniedz tilpību apliecināšanas dokumentus;

5) uzrauga klasifikācijas sabiedrību (atzīto organizāciju) darbību;

6) izsniedz atbilstības apliecību (sertifikātu) komersantiem, kas veic kuģa drošības aprīkojuma pārbaudes;

7) izsniedz atbilstības apliecību (sertifikātu) komersantiem, kas veic kuģu būvi, projektēšanu, modernizāciju vai remontu;

- 7¹) piešķir vienoto ražotāja kodu fiziskajai vai juridiskajai personai, kas Latvijā būvē atpūtas kuģus vai ūdens motociklus;
- 8) veic ostas valsts kontroli;
- 9) uzrauga beramkravu kuģu drošas kraušanas prasību ievērošanu uz kuģiem un termināļos, kā arī veic beramkravu termināļu atbilstības pārbaudes;
- 10) kontrolē bīstamo un piesārņojošo kravu apriņķi ostās kuģa un krasta mijiedarbības ietvaros;
- 11) kontrolē, kā Latvijas ūdeņos tiek ievērota kārtība, kādā sniedzami ziņojumi par bīstamām un piesārņojošām kuģu kravām;
- 12) kontrolē, kā Latvijas ūdeņos tiek ievērota kārtība, kādā sniedzami ziņojumi par pasažieriem uz kuģa;
- 12¹) saskaņā ar deleģēšanas līgumu, kas noslēgts atbilstoši šā likuma 5. panta 6.¹ punktam, pilda Starptautiskās kravu loģistikas un ostu informācijas sistēmas (SKLOIS) turētāja funkcijas, tai skaitā nodrošina tās savietojamību ar Eiropas Savienības sistēmu apmaiņai ar kuģošanas informāciju (turpmāk — *SafeSeaNet* sistēma);
- 13) sadarbībā ar Krasta apsardzi koordinē Automātiskās identifikācijas sistēmas (AIS) attīstību un lietošanu;
- 13¹) sadarbībā ar Krasta apsardzi nodrošina Tālās darbības identifikācijas un sekošanas (LRIT) sistēmas darbību;
- 14) uzrauga bāku, boju un citu kuģošanas drošībai nepieciešamo navigācijas tehnisko līdzekļu (turpmāk — navigācijas tehniskie līdzekļi), kā arī to sistēmas izveidošanu un darbību Latvijas ūdeņos;
- 15) kontrolē un veic dziļuma mērījumus, kā arī hidrogrāfiskos mērījumus un pētījumus Latvijas ūdeņos;
- 15¹) atbilstoši normatīvajiem aktiem par ģeotelpisko informāciju iegūst, apkopo un uztur Latvijas ūdeņu (jūras un ostu) ģeotelpiskos datus un pamatdatus (turpmāk — jūras ģeotelpiskā informācija);
- 16) organizē navigācijas publikāciju sagatavošanu, iespiešanu un izplatīšanu;
- 17) publicē un izplata navigācijas brīdinājumus un paziņojumus, kā arī veic kuģošanas drošības informācijas analīzes un izziņošanas nacionālā koordinatora pienākumus;
- 18) no kuģošanas drošības viedokļa saskaņo kravu operācijas no kuģa uz kuģi Latvijas ūdeņos;
- 19) no kuģošanas drošības viedokļa saskaņo Latvijas ūdeņos nogrimušas mantas izcelšanu;
- 20) no kuģošanas drošības viedokļa saskaņo ostu hidrotehnisko, siltumenerģijas, gāzes un citu, atsevišķi neklasificētu inženierbūvju būvprojekta dokumentāciju (tai skaitā paskaidrojuma rakstu un būvprojektu minimālā sastāvā), ja būvniecība paredzēta ostas teritorijā, un sniedz atzinumu par inženierbūves gatavību ekspluatācijai, ja tā atrodas ostas teritorijā;
- 20¹) no kuģošanas drošības viedokļa atbilstoši Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likumam izvērtē atbildīgās ministrijas sagatavoto Ministru kabineta rīkojuma projektu par konkrētas jūras teritorijas (atļaujas vai licences laukuma jūrā) noteikšanu, lai Latvijas jūras ūdeņos ierīkotu elektronisko sakaru tīklu jūras kabelīniju, elektronisko tīklu kabelīniju, zemūdens elektropārvades kabelīniju un zemūdens cauruļvadu, tai skaitā gāzesvadu, naftas un naftas produktu cauruļvadu;
- 20²) no kuģošanas drošības viedokļa saskaņo būvju (mākslīgo salu, būvju un iekārtu, tai skaitā platformu un enerģijas ražošanai nepieciešamo iekārtu) būvniecību Latvijas iekšējos jūras ūdeņos, teritoriālajā jūrā un ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā, kā tas noteikts atbilstoši Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likumam un Būvniecības likumam;
- 21) no kuģošanas drošības un kuģu, ostu un ostas iekārtu aizsardzības viedokļa saskaņo ostu noteikumus un kontrolē to ievērošanu;

21¹⁾ no kuģošanas drošības viedokļa ostās kontrolē, kā tiek ievēroti normatīvajos aktos noteiktie pienākumi par konteineru drošu ekspluatāciju un apriti ostās un normatīvajos aktos noteiktās prasības par konteineru verificēto bruto masu;

21²⁾ pamatojoties uz atzinumu par vides risku, ko sniegusi Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija sadarbībā ar Latvijas Hidroekoloģijas institūtu, piešķir 2004. gada Starptautiskās konvencijas par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību pielikuma A-4. noteikumā minētos atbrīvojumus;

22) koordinē un sadarbībā ar citām kompetentajām iestādēm veic kuģu, kuģošanas kompāniju, ostu un ostas iekārtu aizsardzības prasību ieviešanu un uzraudzību;

23) sertificē atzītās aizsardzības organizācijas un uzrauga to darbību;

24) apstiprina kuģu, kuģošanas kompāniju, ostu un ostas iekārtu aizsardzības personāla apmācības programmu atbilstību kuģu, kuģošanas kompāniju, ostu un ostas iekārtu aizsardzības prasībām;

25) saskaņo jūrnieku profesionālās izglītības programmu un mācību kursu programmu atbilstību starptautiskajiem tiesību aktiem un uzrauga šo programmu īstenošanu;

26) organizē jūrnieku kvalifikācijas pārbaudes un izsniedz profesionālo kvalifikāciju apliecinājumus dokumentus darbam uz kuģiem;

27) izsniedz sertifikātus ločiem, kā arī uzrauga loču apmācības un kvalifikācijas pārbaudes;

28) izsniedz sertifikātus kuģu satiksmes vadības (VTS) operatoriem, kā arī uzrauga kuģu satiksmes vadības (VTS) operatoru apmācības un kvalifikācijas pārbaudes;

29) uztur jūrnieku sertificēšanas datu bāzi;

30) noformē, izsniedz, apmaina, aiztur, anulē, atzīst par nederīgām jūrnieku grāmatiņas un veic to uzskaiti;

31) izvērtē jūrnieku profesionālās kvalifikācijas atbilstību, ja saņemts ziņojums par to, ka Latvijā sertificēts jūrnieks neizpilda profesionālos pienākumus;

32) izsniedz jūrnieku profesionālās apmācības instruktoriem un jūrnieku profesionālās kvalifikācijas vērtētājiem sertifikātus, kuri apliecina viņu atbilstību prasībām, kas noteiktas 1978.gada Starptautiskajā konvencijā par jūrnieku sagatavošanu un diplomēšanu, kā arī sardzes pildīšanu un tās grozījumos (turpmāk — STCW konvencija);

33) izsniedz speciālo atļauju (licenci) komersantiem, kas sniedz darbiekārtošanas pakalpojumus kuģa apkalpes komplektēšanā, un uzrauga šo komersantu atbilstību STCW konvencijā, un Starptautiskās Darba organizācijas konvencijās noteiktajām prasībām;

34) atzīst ārstus, kuri ir tiesīgi sniegt atzinumu par jūrnieku veselības stāvokļa atbilstību darbam uz kuģa atbilstoši STCW konvencijā noteiktajām prasībām (turpmāk — jūrnieku ārsts);

35) piedalās Starptautiskās Jūrniecības organizācijas, Helsinku komisijas, Starptautiskās Hidrogrāfijas organizācijas, Starptautiskās Darba organizācijas un citu starptautisko organizāciju darbā;

36) sagatavo priekšlikumus normatīvo aktu projektu izstrādei.

(1¹⁾ Personai ir pienākums sniegt informāciju, tai skaitā atbildi uz Latvijas Jūras administrācijas pieprasījumu Latvijas Jūras administrācijas norādītajā termiņā jautājumos, kas saistīti ar šā panta pirmajā daļā noteiktās Latvijas Jūras administrācijas kompetences nodrošināšanu.

(2) Ministru kabinets izdod noteikumus, kuros nosaka Latvijas Jūras administrācijas valsts pārvaldes uzdevumu ietvaros sniegto maksas pakalpojumu cenrādi un tā piemērošanas kārtību, kā arī to personu loku, kuras atbrīvojamas no samaksas par Latvijas Jūras administrācijas valsts pārvaldes uzdevumu ietvaros sniegtajiem maksas pakalpojumiem.

(3) Lai veiktu šā panta pirmajā daļā minētās funkcijas, Latvijas Jūras administrācija nodrošina Jūrnieku reģistra,

Kuģu reģistra, Kuģošanas drošības inspekcijas un Kuģu un ostu aizsardzības inspekcijas, kā arī Hidrogrāfijas dienesta darbību.

(3¹) Šā panta pirmajā daļā minēto funkciju īstenošanai pieņemtos Latvijas Jūras administrācijas lēmumus var apstrīdēt un pārsūdzēt šādā kārtībā:

1) Latvijas Jūras administrācijas lēmumus, ko sākotnēji pieņem Latvijas Jūras administrācijas struktūrvienības, Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā var apstrīdēt Latvijas Jūras administrācijas direktoram. Latvijas Jūras administrācijas direktora lēmumu var pārsūdzēt tiesā;

2) Latvijas Jūras administrācijas lēmumus, ko sākotnēji pieņem Latvijas Jūras administrācijas direktors, Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā var apstrīdēt Satiksmes ministrijā. Satiksmes ministrijas lēmumus var pārsūdzēt tiesā.

(4) Šā panta pirmajā daļā minēto funkciju īstenošanai pieņemtie Latvijas Jūras administrācijas lēmumi par kuģu atbilstību drošības prasībām, kuri pieņemti kuģu karoga valsts uzraudzības un ostas valsts kontroles procesā, lēmumi par kuģu, ostu un ostas iekārtu aizsardzības prasību izpildi, lēmumi par kuģošanas drošības prasību ievērošanu pasažieru pārvadāšanā un kravas operāciju izpildē, kā arī lēmumi par jūmieka kvalifikācijas dokumenta aizturēšanu, anulēšanu vai atzīšanu par nederīgu un lēmumi par emisijas samazināšanas tehnoloģiju izmēģinājumu atļaujas izsniegšanu vai atteikumu izsniegt šādu atļauju izpildāmi ar to spēkā stāšanās dienu. Šo lēmumu apstrīdēšana un pārsūdzēšana neaptur to darbību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003., 28.10.2004., 10.11.2005., 15.06.2006., 10.05.2007., 19.06.2008., 11.12.2008., 22.10.2009., 17.06.2010., 16.06.2011., 29.03.2012., 30.04.2015., 16.06.2016., 04.10.2018. un 14.02.2019. likumu, kas stājas spēkā 13.03.2019. Piektā daļa tiks iekļauta likuma redakcijā uz Publisko pakalpojumu likuma spēkā stāšanās dienu. Sk. Pārejas noteikumu 35. punktu)

7.pants. Krasta apsardzes kompetence

(1) Krasta apsardze atbilstoši savai kompetencei kontrolē, kā tiek ievēroti normatīvie akti un starptautiskās tiesību normas, kas nosaka Latvijas ūdeņu izmantošanas kārtību. Šai nolūkā Krasta apsardze veic šādas funkcijas:

1) sadarbībā ar Valsts vides dienestu kontrolē vides aizsardzību un zvejniecību reglamentējošo normatīvo aktu ievērošanu un aiztur kuģus Latvijas ūdeņos saskaņā ar šā likuma 44.pantu;

2) likvidē kuģu negadījumu un avāriju sekas, jūrā izlijušas naftas un bīstamo vai kaitīgo vielu noplūdes sekas un koordinē ar šo seku likvidāciju saistītos darbus Latvijas ūdeņos atbilstoši Ministru kabineta apstiprinātajam Nacionālajam gatavības plānam naftas, bīstamo vai kaitīgo vielu piesārņojuma gadījumiem jūrā un operatīvās rīcības plāniem;

3) koordinē un veic cilvēku meklēšanas un glābšanas darbus jūrā [Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centra (turpmāk — Koordinācijas centrs (MRCC)) darbību] Latvijas Republikas meklēšanas un glābšanas atbildības rajonā (turpmāk — Latvijas atbildības rajons) atbilstoši 1979.gada Starptautiskajai konvencijai par meklēšanu un glābšanu jūrā (turpmāk — SAR konvencija), citiem normatīvajiem aktiem un operatīvās rīcības plāniem, kā arī veic palīdzības dienesta funkcijas (MAS funkcijas) un piešķir patvēruma vietu kuģiem;

4) nodrošina Globālās jūras negadījumu un drošības sistēmas (turpmāk — GMDSS) darbību un Automātiskās identifikācijas sistēmas (AIS) krasta sakaru tīkla darbību;

4¹) pilda Nacionālās kompetentās iestādes funkcijas Tālās darbības identifikācijas un sekošanas (LRIT) sistēmas ietvaros un sadarbībā ar Latvijas Jūras administrāciju nodrošina tās darbību;

5) sadarbībā ar Latvijas Jūras administrāciju kontrolē kuģošanas režīma ievērošanu;

6) *(izslēgts no 01.01.2019. ar 04.10.2018. likumu. Sk. Pārejas noteikumu 41. punktu);*

7) kontrolē Latvijas valsts karoga lietošanu uz kuģiem;

8) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pārbauda, vai jūmieks, atrodoties uz kuģa Latvijas ūdeņos (jūras), ir lietojis alkoholu, narkotiskās, psihotropās vai toksiskās vielas.

(1¹) Lai nodrošinātu GMDSS un Automātiskās identifikācijas sistēmas (AIS) darbību, Krasta apsardze izveido un uztur sakaru tīklu, raidītāju, uztvērēju un infrastruktūras tīklu, datu centru, skaitļošanas sistēmas un koordinācijas centru. Krasta apsardzei ir tiesības deleģēt sakaru tīkla, raidītāju, uztvērēju un infrastruktūras tīkla, datu centra, skaitļošanas sistēmas un koordinācijas centra izveidošanu un uzturēšanu valsts akciju sabiedrībai "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs", noslēdzot deleģēšanas līgumu.

(2) Ministru kabinets nosaka Latvijas ūdeņu izmantošanas kārtību un kuģošanas režīmu tajos.

(3) Ministru kabinets nosaka kuģa aizsardzības trauksmes signālu sakaru tīkla darbības nodrošināšanas kārtību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003., 28.10.2004., 10.11.2005., 15.06.2006., 11.12.2008., 22.10.2009., 16.06.2011., 13.06.2013., 30.04.2015. un 04.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 30.10.2018. Pirmās daļas 4. punkta jaunā redakcija, pirmās daļas 4.¹ punkts un grozījums par pirmās daļas 6. punkta izslēgšanu stājas spēkā 01.01.2019. Sk. Pārejas noteikumu 41. punktu)

8.pants. Valsts vides dienesta kompetence

(1) Valsts vides dienests atbilstoši savai kompetencei kontrolē, kā tiek ievēroti normatīvie akti un starptautiskās tiesību normas, kas nosaka jūras vides aizsardzību. Šai nolūkā Valsts vides dienests veic šādas funkcijas:

- 1) kontrolē vides aizsardzību Latvijas ūdeņos un ostu akvatorijās;
- 2) izsniedz komercsabiedrībām speciālu atļauju (licenci) kuģu atkritumu uzņemšanai un utilizācijai ostās;
- 3) izsniedz hidrotehnisko būvju tehniskos noteikumus un saskaņo projektus vides aizsardzības jomā;
- 4) saskaņo jūras ūdeņos un ostās veicamo padziļināšanas un grunts apglabāšanas darbu projektus un izsniedz atļauju šo darbu veikšanai;
- 5) koordinē Nacionālā gatavības plāna naftas, bīstamo vai kaitīgo vielu piesārņojuma gadījumiem jūrā ieviešanu;
- 6) izstrādā ostām, piestātnēm un termināliem tipveida prasības attiecībā uz naftas avāriju seku likvidācijas plāniem;
- 7) izstrādā naftas produktu savākšanas pamatnostādnes;
- 8) apstiprina ostām, piestātnēm un termināliem naftas avāriju seku likvidācijas plānus un kontrolē to ieviešanu un izpildi;
- 9) organizē vides piesārņojuma gadījumu izmeklēšanu;
- 10) izstrādā ieteikumus piesārņojuma likvidācijas procesā savāktās naftas galīgai izvietošanai (utilizācijai);
- 11) piedalās Starptautiskās Jūrmiecības organizācijas, Helsinku komisijas un 1992.gada Starptautiskā naftas piesārņojuma radīto zaudējumu kompensācijas fonda darbā jūras vides aizsardzības jautājumos un koordinē Helsinku komisijas rekomendāciju ieviešanu jūrlietās;
- 12) apkopo datus par jūras vides piesārņošanu;
- 13) kontrolē, kā Latvijas ūdeņos un ostu akvatorijās tiek ievēroti zvejniecību reglamentējošie normatīvie akti;
- 14) kontrolē dabas resursu izmantošanu Latvijas ūdeņos un ostu akvatorijās;
- 15) kontrolē kuģu radīto atkritumu pieņemšanu un apsaimniekošanu ostās;
- 15¹) kontrolē kuģu balasta ūdens nosēdumu pieņemšanu un apsaimniekošanu ostās un termināļos;
- 16) saskaņo ostu noteikumus vides aizsardzības jomā un kontrolē to ievērošanu.

(2) Ministru kabinets Valsts vides dienestam var noteikt papildu funkcijas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.11.2005., 16.06.2011. un 14.02.2019. likumu, kas stājas spēkā 13.03.2019.)

8.¹ pants. Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas biroja kompetence

(1) Jūras negadījumu un jūras incidentu izmeklēšanu kuģošanas drošības jomā veic Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojs. Šā biroja izmeklētājam, veicot attiecīgās izmeklēšanas darbības, nepieciešama dienesta apliecība. Dienesta apliecības izsniegšanas un anulēšanas kārtību nosaka un tās paraugu apstiprina Ministru kabinets.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas biroja darbību finansē no Latvijas Jūras administrācijas līdzekļiem, kuri saskaņā ar Ministru kabineta noteiktajiem izcenojumiem gūti par valsts pārvaldes uzdevumu ietvaros sniegtajiem maksas pakalpojumiem, un citiem pašu ieņēmumiem. Latvijas Jūras administrācija katra mēneša pirmajā darb dienā pārskaita Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas biroja kontā Valsts kasē vienu divpadsmito daļu no finansējuma, kas jūras negadījumu izmeklēšanai paredzēts Ministru kabineta kārtējam gadam apstiprinātajā budžetā.

(3) Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas biroja izmeklētājus apdrošina pret nelaimes gadījumiem, kas var notikt dienesta pienākumu veikšanas laikā jūras negadījuma vai incidenta izmeklēšanas vietā.

(16.06.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.03.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2012.)

9.pants. Ostu pārvalžu kompetence

Ostu pārvalžu kompetenci kuģošanas drošības un vides aizsardzības jomā nosaka šis likums, "Likums par ostām" un attiecīgās ostas noteikumi.

C sadaļa Jūras drošība

I nodaļa Kuģu drošība un kuģu drošības uzraudzība

10.pants. Kuģu reģistrācijas kārtība

Kuģu reģistrācijas kārtību nosaka Jūras kodekss.

11.pants. Kuģu drošības prasības

(1) Kuģu drošības prasības un kuģu drošības uzraudzības kārtību, ievērojot to tilpību, garumu, kuģa tipu, uzbūvēšanas gadu un kuģošanas rajonu, nosaka šis likums un Latvijai saistošie starptautiskie līgumi ar turpmākajiem grozījumiem, to skaitā:

- 1) 1966.gada Starptautiskā konvencija par kravas marku un tās 1988.gada protokols;
- 2) 1974.gada Starptautiskā konvencija par cilvēku dzīvības aizsardzību uz jūras (turpmāk — SOLAS konvencija) un tās 1988.gada protokols;
- 3) 1973.gada Starptautiskā konvencija par piesārņošanas novēršanu no kuģiem un tās 1978.gada protokols (turpmāk — MARPOL konvencija);
- 4) 1992.gada Konvencija par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību (turpmāk — Helsinku konvencija);
- 5) 1972.gada Konvencija par starptautiskajiem kuģu sadursmju novēršanas noteikumiem (turpmāk — COLREG konvencija);
- 6) 1969.gada Starptautiskā konvencija par kuģu tilpības mērīšanu (turpmāk — Tilpības konvencija);

7) Starptautiskās Darba organizācijas 1976.gada Konvencija par minimālajām normām tirdzniecības kuģiem un tās 1996.gada protokols;

8) STCW konvencija;

9) 2005.gada Pasaules veselības organizācijas Starptautiskie veselības aizsardzības noteikumi;

10) 2001.gada Starptautiskā konvencija par kuģu kaitīgo pretapaugšanas sistēmu kontroli;

11) 2006.gada Konvencija par darbu jūrniecībā (turpmāk — MLC konvencija);

12) 1995.gada Starptautiskā konvencija par zvejas kuģu personāla sagatavošanas un diplomēšanas, kā arī sardzes pildīšanas standartiem (turpmāk — STCW-F konvencija);

13) 2004. gada Starptautiskā konvencija par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību.

(2) Nosakot kuģu drošības prasību piemērošanu un kuģu drošības uzraudzības kārtību, tiek ņemtas vērā starptautisko normatīvo aktu prasības attiecībā uz:

1) pasažieru kuģu drošību un standartiem;

2) obligāto pārbaužu sistēmu, lai nodrošinātu kuģu ar horizontālu un vertikālu kravas apstrādi (turpmāk — ro-ro kuģi) un ātrgaitas pasažieru kuģu drošu darbību;

3) ro-ro pasažieru kuģu drošu pārvaldi;

4) kuģu inspekcijas un uzraudzības organizāciju, kā arī valsts administrācijas darbību;

5) ostu un kuģu drošību;

6) zvejas kuģu reģistrāciju;

7) darba drošības un veselības aizsardzības prasību minimumu darbā uz kuģiem;

8) jūrnieku apmācību, sertifikāciju un sardzes pildīšanu;

9) citiem jautājumiem, kas saistīti ar kuģošanas drošību, vides piesārņojuma novēršanu un personu apmācību, kvalifikāciju un sertifikāciju;

10) kuģa konstrukciju un mehānismiem;

11) kuģa sistēmām un aprīkojumu;

12) kuģa ugunsdrošību;

13) vides piesārņojuma novēršanu;

14) kuģa stabilitāti, arī avārijas stabilitāti;

15) kuģa apkalpes praktisko apmācību rīcībai avārijas situācijā;

16) ISM kodeksa un 2004.gada Starptautiskā kuģu un ostas iekārtu aizsardzības kodeksa (turpmāk — ISPS kodekss) piemērošanu;

17) kuģa tilpību;

18) kuģa kravas zīmi;

19) kravas iekraušanu, izvietošanu un nostiprināšanu uz kuģa, kā arī balasta operācijām;

- 20) pasažieru kuģu, ro-ro pasažieru kuģu un ātrgaitas pasažieru kuģu drošību, kā arī pasažieru drošību;
- 21) kuģu, terminālu un jūrā nostiprinātu platformu drošību;
- 22) loču un kuģu satiksmes vadības (VTS)operatoru apmācību, sertifikāciju un kvalifikācijas pārbaudēm;
- 23) kuģa navigācijas kartēm, dokumentāciju un informatīvajiem materiāliem;
- 24) kuģa īpašnieka atbildību par kuģa atbilstību drošības normām;
- 25) jūras komunikācijas un sakaru sistēmām;
- 26) kuģa radio un navigācijas aprīkojuma drošību;
- 27) jūras negadījumu un incidentu izmeklēšanu.

(3) Satiksmes ministrs ir tiesīgs noteikt šā panta pirmajā un otrajā daļā minēto starptautisko normatīvo aktu izpildes kārtību.

(4) Ministru kabinets var noteikt drošības un aizsardzības prasību piemērošanu kuģiem, uz kuriem, ievērojot to tilpību, garumu, kuģa tipu, uzbūvēšanas gadu un kuģošanas rajonu, neattiecas šā panta pirmajā un otrajā daļā minētajos starptautiskajos normatīvajos aktos noteiktās prasības.

(5) Ministru kabinets var noteikt kārtību, kādā tiek izpildītas prasības, ko Helsinku konvencija vides piesārņojuma novēršanas jomā izvirza komercsabiedrībām, kuru darbība nav saistīta ar jūras transportu.

(6) Latvijas Jūras administrācija vai tās pilnvarota kuģu klasifikācijas sabiedrība (atzītā organizācija) apliecina Latvijas kuģu būves un modernizācijas projektu dokumentācijas un kuģu aprīkojuma atbilstību starptautiskajām prasībām. Kuģu būvi, modernizāciju un remontu uzrauga Latvijas Jūras administrācija vai tās pilnvarota kuģu klasifikācijas sabiedrība (atzītā organizācija).

(7) Uz Latvijas kuģiem ir jābūt dokumentācijai par kuģa stabilitāti, tilpības un kravas zīmes aprēķiniem, rīcības plāniem piesārņojuma likvidācijai avārijas gadījumā, kā arī šā panta pirmajā daļā minētajos starptautiskajos normatīvajos aktos noteiktajām rokasgrāmatām un citiem dokumentiem, kuru atbilstību starptautiskajām prasībām apliecinājusi Latvijas Jūras administrācija vai tās pilnvarota kuģu klasifikācijas sabiedrība (atzītā organizācija).

(8) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā mēra kuģa tilpību un izsniedz tilpību apliecinošus dokumentus.

(9) Ministru kabinets izdod noteikumus, kuros nosaka īpašas stabilitātes prasības ro-ro pasažieru kuģiem.

(10) Ministru kabinets izdod noteikumus, kuros nosaka prasības kuģu radio un navigācijas aprīkojuma izmantošanai un apkalpošanai.

(11) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā tiek piešķirts un anulēts vienotais ražotāja kods fiziskajai vai juridiskajai personai, kas Latvijā būvē atpūtas kuģus vai ūdens motociklus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003., 28.10.2004., 10.11.2005., 15.06.2006., 10.05.2007., 19.06.2008., 11.12.2008., 16.06.2011., 13.06.2013., 30.04.2015., 16.06.2016. un 14.02.2019. likumu, kas stājas spēkā 13.03.2019.)

12.pants. Kuģu karoga valsts uzraudzība

(1) Kuģu karoga valsts uzraudzība šā likuma izpratnē ir kontrole attiecībā uz kuģu atbilstību normatīvo aktu prasībām, to skaitā prasībām, kas noteiktas šā likuma 11.panta pirmajā, otrajā, trešajā un ceturtajā daļā.

(2) Kuģu karoga valsts uzraudzības mērķis ir nodrošināt, lai Latvijas kuģu konstrukcija, tehniskais stāvoklis, aprīkojums un apkalpe garantētu cilvēku dzīvības un veselības, vides un kravas aizsardzību, kā arī nepieļautu starptautiskajiem standartiem neatbilstošu kuģu izmantošanu kuģošanā.

(3) Lai īstenotu kuģu karoga valsts uzraudzību, Ministru kabinets izdod noteikumus, kuros nosaka kārtību attiecībā uz:

- 1) kuģu pārbaudēm un to termiņiem;
- 2) izsniedzamajiem kuģu sertifikātiem, to darbības apturēšanu vai sertifikātu anulēšanu;
- 3) ārvalstu izdoto kuģu sertifikātu atzīšanu;
- 4) kuģu klases pārbaudēm.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004. un 11.12.2008. likumu, kas stājas spēkā 18.12.2008.)

13.pants. Kuģu apskates un sertifikāti

(1) Kuģiem, kuriem to tilpības, garuma, tipa, uzbūvēšanas gada un kuģošanas rajona dēļ ir nepieciešami starptautiskajos normatīvajos aktos noteiktie kuģu sertifikāti, tos izdod Latvijas Jūras administrācija vai tās pilnvarota klasifikācijas sabiedrība (atzītā organizācija) un atzītā aizsardzības organizācija.

(2) Kuģiem, kuri neatbilst šā panta pirmās daļas prasībām, tiek izdots nacionālais kuģa sertifikāts.

(3) *(Izslēgta ar 30.10.2003. likumu.)*

(4) Latvijas Jūras administrācija var veikt ārvalstu kuģu apskates un izdot tiem attiecīgajā starptautiskajā līgumā paredzētos kuģu sertifikātus, ja to lūdz attiecīgā kuģa īpašnieks un apstiprina kompetenta attiecīgās kara valsts jūrlietu pārvaldes institūcija. Katrā šādā sertifikātā jāieraksta, ka tas izsniegts pēc tās valsts kompetentās institūcijas pieprasījuma, kurā kuģis reģistrēts.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003. un 28.10.2004. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

14.pants. Pienākums uzturēt kuģi atbilstoši drošības prasībām

(1) Kuģa īpašnieka un kapteiņa pienākums ir uzturēt kuģa korpusu, mehānismus, iekārtas un aprīkojumu, kā arī nodrošināt, lai kravas iekraušana, izvietošana, nostiprināšana uz kuģa un balasta operācijas tiktu veiktas, ievērojot drošības normas atbilstoši šā likuma 11., 12. un 13.panta prasībām.

(2) Par jebkurām kuģa korpusā, mehānismos, iekārtās un aprīkojumā veiktajām pārmaiņām, kas neatbilst kuģim izdotajos sertifikātos norādītajam, kā arī par bojājumiem, kuri radušies kuģa avārijas gadījumā un kuru dēļ nav nodrošināta kuģa jūrasspēja, Latvijas kuģa īpašnieks ziņo Latvijas Jūras administrācijai.

(3) Par šā panta pirmajā un otrajā daļā noteikto prasību neievērošanu kuģa īpašnieks saucams pie likumā noteiktās atbildības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2003.)

15.pants. Ostas valsts kontrole

(1) Ostas valsts kontrole šā likuma izpratnē ir ārvalstu kuģu kontrole Latvijas ostās.

(2) Ostas valsts kontroles mērķis ir nepieļaut starptautiskajiem standartiem neatbilstošu ārvalstu kuģu izmantošanu kuģošanā.

(3) Ostas valsts kontroles kārtību nosaka Ministru kabinets, ievērojot Starptautiskās Jūmiecības organizācijas un citu starptautisko organizāciju normatīvo aktu prasības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2006. un 16.06.2011. likumu, kas stājas spēkā 07.07.2011.)

16.pants. Kuģa aprīkojums

(1) Uz Latvijas kuģiem drīkst izmantot tikai tādu aprīkojumu, kas ir sertificēts un atbilst kuģošanas drošības, cilvēku dzīvības un veselības, kā arī vides aizsardzības prasībām.

(2) Kuģa drošības aprīkojuma pārbaudes veikšanai Latvijas Jūras administrācija izsniedz atbilstības apliecību (sertifikātu) Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003., 28.10.2004. un 15.06.2006. likumu, kas stājas spēkā 11.07.2006.)

17.pants. Kuģu un ostu kontroles inspektori

(1) Kuģu karoga valsts uzraudzību un ostas valsts kontroli veic Latvijas Jūras administrācijas inspektori.

(1¹) Lai veiktu kuģa karoga valsts uzraudzību un ostas valsts kontroli, Latvijas Jūras administrācijas inspektoriem, uzrādot dienesta apliecību, ir tiesības ierasties Latvijas ostas teritorijā un pie ostas teritorijā esošajiem komersantiem.

(2) Veicot kuģu karoga valsts uzraudzības un ostas valsts kontroles pienākumus, kuģu kontroles inspektoriem ir tiesības aizturēt kuģi ostā vai apturēt tā operācijas ostā, ja konstatēta kuģa neatbilstība šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

(3) Kuģu kontroles inspektors atceļ lēmumu par kuģa aizturēšanu vai tā operāciju apturēšanu ostā tikai pēc to trūkumu novēršanas, kuri bija par pamatu kuģa aizturēšanai vai tā operāciju apturēšanai.

(4) Kuģu un ostu kontroles inspektoru funkcijas un tiesības nosaka Ministru kabinets.

(5) Visos gadījumos, kad saistībā ar kuģu karoga valsts uzraudzību vai ostas valsts kontroli tiek minēta kuģa aizturēšanas vai aizkavēšanas nepamatotība, pierādīšanas pienākums ir kuģa īpašniekam, berbouta fraktētājam vai operatoram.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003., 28.10.2004., 10.11.2005., 15.06.2006. un 16.06.2011. likumu, kas stājas spēkā 07.07.2011.)

18.pants. Klasifikācijas sabiedrības (atzītās organizācijas) un atzītās aizsardzības organizācijas

(1) Klasifikācijas sabiedrības (atzītās organizācijas) ir komercsabiedrības, kas veic kuģu tehnisko uzraudzību atbilstoši ar Latvijas Jūras administrāciju noslēgtajam pilnvarojuma līgumam. Latvijas Jūras administrācija pilnvarojuma līgumus slēdz tikai ar Eiropas Savienībā atzītajām klasifikācijas sabiedrībām atbilstoši nacionālajiem normatīvajiem aktiem par klasifikācijas sabiedrību (atzīto organizāciju) uzraudzības kārtību. Klasifikācijas sabiedrību (atzīto organizāciju) sarakstu publicē Latvijas Jūras administrācijas tīmekļa vietnē (www.lja.lv).

(2) Ostu pārvaldes nodrošina klasifikācijas sabiedrību (atzīto organizāciju), kā arī atzīto aizsardzības organizāciju pārstāvju brīvu piekļūšanu inspicējamajiem kuģiem.

(3) Atzītā aizsardzības organizācija ir definēta SOLAS konvencijas XI-2 nodaļā. Ministru kabinets izdod noteikumus, kuros nosaka:

1) aizsardzības organizāciju atzīšanas, sertificēšanas un darbības uzraudzības prasības un kārtību;

2) prasības atzītās aizsardzības organizācijas atbilstības sertifikāta saņemšanai, kā arī tā izsniegšanas un anulēšanas kārtību.

(4) Klasifikācijas sabiedrību (atzīto organizāciju) uzraudzības kārtību nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003., 28.10.2004., 10.11.2005., 16.06.2011. un 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.06.2015.)

18.¹ pants. Klasifikācijas sabiedrību (atzīto organizāciju) finansiālās atbildības ierobežošana

Klasifikācijas sabiedrības (atzītās organizācijas) var ierobežot maksimālo summu, ko tās izmaksā Latvijas Jūras administrācijai saskaņā ar spēkā stājušos tiesas vai šķīrējtiesas lēmumu, bet šī summa nedrīkst būt mazāka par:

1) 4 miljoniem eiro prasībās, kas saistītas ar cilvēku traumām vai nāvi;

2) 2 miljoniem eiro prasībās, kas saistītas ar īpašuma zaudējumu vai tam nodarītajiem bojājumiem.

(15.06.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.07.2006.)

19.pants. ISM kodeksa un ISPS kodeksa prasību ievērošana

(1) Uz Latvijas kuģiem, uz kuriem attiecas SOLAS konvencijas IX nodaļa un XI-2 nodaļa, ir jāievēro šajās nodaļās minēto kodeksu prasības.

(2) ISM kodeksā noteikto atbilstības dokumentu kuģošanas sabiedrībām, kas pārvalda Latvijas kuģi, un drošības vadības sertifikātu Latvijas kuģim izdod Latvijas Jūras administrācija vai tās pilnvarota klasifikācijas sabiedrība (atzītā organizācija) pēc attiecīgās kuģošanas sabiedrības un kuģa audita veikšanas.

(3) Latvijas Jūras administrācija veic vispārēju ISM kodeksa un ISPS kodeksa prasību ievērošanas uzraudzību.

(4) Latvijas Jūras administrācija sadarbībā ar Drošības policiju, Valsts robežsardzi, Krasta apsardzi un citām Latvijas Republikas institūcijām atbilstoši to darbību regulējošiem normatīvajiem aktiem veic pasākumus, lai nodrošinātu ISPS kodeksā un citos normatīvajos aktos noteiktās kuģu, ostu un ostas iekārtu aizsardzības prasību izpildi. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā Krasta apsardze nodrošina lēmuma par kuģa izraidīšanu no ostas izpildi.

(5) Ministru kabinets izdod noteikumus, kuros nosaka:

1) starptautiskajās tiesību normās noteikto kuģu, kuģošanas kompāniju, ostu un ostas iekārtu aizsardzības funkciju sadalījumu, izpildes kārtību un uzraudzību;

2) Latvijas Jūras administrācijas kuģu un ostu aizsardzības inspektoru tiesības un pienākumus;

3) prasības starptautiskā kuģa aizsardzības sertifikāta, starptautiskā kuģa aizsardzības pagaidu sertifikāta, ostas vai ostas iekārtas aizsardzības atbilstības apstiprinājuma saņemšanai, kā arī šo sertifikātu un apstiprinājuma izsniegšanas un anulēšanas kārtību;

4) prasības ostas vai ostas iekārtas personāla apmācības programmu apstiprināšanai un to apstiprināšanas kārtību;

5) pamatprasības kuģu un kuģošanas kompāniju, ostu un ostas iekārtu aizsardzības apmācībai, vingrinājumiem un mācībām;

6) prasības kuģu, kuģošanas kompāniju, ostu un ostas iekārtu aizsardzības prasību izpildē iesaistīto institūciju sadarbībai un informācijas apmaiņai, kā arī sadarbības un informācijas apmaiņas kārtību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003., 28.10.2004., 16.06.2011., 30.04.2015. un 16.06.2016. likumu, kas stājas spēkā 23.06.2016. Grozījums ceturtajā daļā stājas spēkā 01.01.2017. Sk. Pārejas noteikumu 37. punktu)

20.pants. Radiosakari

Visus Latvijas kuģus aprīko ar normatīvo aktu un Latvijai saistošo starptautisko līgumu prasībām atbilstošām radioierīcēm, to skaitā ar ierīcēm radiosakaru nodrošināšanai kuģa avārijas un glābšanas gadījumos.

21.pants. Kuģa žurnāli

(1) Uz komercdarbībā iesaistītiem Latvijas karoga kuģiem, izņemot zvejas laivas, kuģus bez apkalpes un stāvkauģus, ir šādi kuģa žurnāli:

1) Kuģa žurnālu reģistrs. Tajā reģistrē katru uz kuģa lietoto kuģa žurnālu;

2) Kuģa žurnāls un Kuģa mašīnžurnāls. Uz kuģiem, kuru bruto tilpība ir mazāka par 500, šo žurnālu vietā var izmantot Apvienoto kuģa žurnālu;

3) citi kuģa žurnāli (piemēram, GMDSS radio žurnāls, Naftas operāciju žurnāls, Atkritumu uzskaites žurnāls, Kravas operāciju žurnāls, ja kuģis pārvadā kaitīgo šķidro vielu lejamkravas).

(2) Šā panta pirmajā daļā minētos kuģa žurnālus iegādājas Latvijas Jūras administrācijā.

(3) Latvijas Jūras administrācija reģistrē šā panta pirmās daļas 1. un 2.punktā minētos kuģa žurnālus.

(4) Šā panta pirmās daļas 3.punktā minēto kuģa žurnālu vietā atļauts lietot kuģa žurnālus, kas nav iegādāti Latvijas

Jūras administrācijā, ja tie atbilst starptautisko tiesību aktu prasībām.

(5) Ierakstus kuģa žurnālos izdara sistemātiski un iespējami drīzāk pēc veiktās darbības vai notikuma, atspoguļojot veikto darbību vai notikumu norisi un precīzi formulējot faktus.

(6) Aizpildītus kuģa žurnālus glabā uz kuģa divus gadus, ja starptautiskajos tiesību aktos nav noteikts citādi. Pēc tam kuģa žurnālus nodod glabāšanā kuģa īpašniekam vai kuģa menedžmenta kompānijai, kura tos glabā vēl vismaz četrus gadus.

(7) Kuģa žurnālu lietošana, kas neatbilst šā panta prasībām, ir aizliegta.
(30.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.06.2015.)

22.pants. Rīcības plāni avārijas gadījumam un trauksmju saraksts

(1) Uz Latvijas kuģiem ir jābūt trauksmju sarakstam, kurā ir šādi ieraksti: "Kuģa kopējā trauksme!", "Cīņa ar uguni!", "Cilvēks aiz borta!", "Atstāt kuģi!", kā arī katra apkalpes locekļa pienākumu aprakstam trauksmes gadījumiem, rīcības plāniem avārijas gadījumam un avārijas situācijas vadības dokumentiem atbilstoši SOLAS konvencijas un MARPOL konvencijas prasībām.

(2) Satiksmes ministrs ir tiesīgs noteikt prasības attiecībā uz rīcības plāniem avārijas gadījumam un trauksmju sarakstu.

II nodaļa Kuģa apkalpe un jūrnieku darba aizsardzība

23.pants. Kuģa apkalpe un kuģa kapteinis

(1) Kuģa kapteinis ir kuģa īpašnieka pilnvarota persona, kas atbild par kuģa vispārējo vadību, kā arī kuģošanas drošību un aizsardzību. Kapteiņa rīkojumi atbilstoši viņa pilnvarām ir obligāti visām personām, kas atrodas uz kuģa.

(2) Kuģa apkalpes sastāvā ir virsnieki, ierindas jūrnieki un praktikanti.

(3) Praktikants ir persona, kas saskaņā ar jūrnieku profesionālās izglītības programmu atrodas mācību praksē uz kuģa.

(4) Kuģa apkalpes sastāvā nevar būt persona, kura ir sodīta par tīšu smagu vai sevišķi smagu noziegumu.

(5) Uz kuģa nedrīkst strādāt persona, kura nav apmācīta un kurai nav attiecīgo darba pienākumu pildīšanai nepieciešamās kvalifikācijas apliecinoša dokumenta atbilstoši normatīvo aktu un starptautisko tiesību aktu prasībām. Kvalifikāciju apliecinoša dokumenta oriģinālam jābūt pieejamam uz kuģa, uz kura persona strādā.

(6) Kvalifikāciju apliecinošu dokumentu tā īpašniekam ir aizliegts nodot citai personai, izņemot kuģa kapteini un normatīvajos aktos paredzētos gadījumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004., 22.10.2009. un 13.06.2013. likumu, kas stājas spēkā 16.07.2013.)

24.pants. Kuģa apkalpes komplektēšana

(1) Latvijas kuģi nokomplektē ar piemērotu kuģa apkalpi, kas garantē drošību un aizsardzību jūrā un ostā, ņemot vērā SOLAS konvencijas, STCW konvencijas, STCW-F konvencijas un Starptautiskās Darba organizācijas konvenciju prasības.

(2) Komplektējot kuģa apkalpi, ievēro prasības, kas nav zemākas par prasībām, kuras noteiktas apliecībā par kuģa apkalpes minimālo sastāvu. Šo apliecību Latvijas kuģiem izdod Latvijas Jūras administrācija.

(3) Par apkalpes komplektēšanu atbild kuģa īpašnieks. Kuģa apkalpi komplektē ar kuģa kapteiņa piekrišanu.

(4) Jūrniekiem un citām personām, kuras veic noteiktus uzdevumus saistībā ar Latvijas kuģu ekspluatāciju un

uzturēšanu kārtībā, ir jābūt normatīvajiem aktiem un STCW konvencijai, kā arī STCW-F konvencijai atbilstošiem profesionālo kvalifikāciju apliecinošiem dokumentiem.

(5) Ar darbiekārtošanas pakalpojumiem kuģa apkalpes komplektēšanā atļauts nodarboties komersantiem, kuri saņēmuši Latvijas Jūras administrācijas speciālo atļauju (licenci). Šī prasība neattiecas uz Kuģu reģistrā iekļauto kuģu īpašniekiem, kuri iekārto personas darbā uz savā īpašumā esošajiem SOLAS konvencijai nepakļautajiem kuģiem. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā notiek šādu komersantu licencēšana un viņiem izsniegtās speciālās atļaujas (licences) noteikumu izpildes uzraudzība.

(5¹) *(Izslēgta ar 17.06.2010. likumu)*

(6) Ministru kabinets nosaka to komersantu tiesības, pienākumus un atbildību, kuri sniedz darbiekārtošanas pakalpojumus kuģa apkalpes komplektēšanā.

(7) Par darbiekārtošanas pakalpojumu sniegšanu kuģa apkalpes komplektēšanā no jūnieka netiek pieprasīta un saņemta atlīdzība.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003., 28.10.2004., 10.05.2007., 22.10.2009., 17.06.2010., 16.06.2011. un 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.06.2015.)

25.pants. Kuģa sardzes dienests un kuģa ekspluatācija

(1) Lai garantētu cilvēku, kuģu, kravas, kuģošanas un vides drošību, kapteinis uz Latvijas kuģiem organizē šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām atbilstošu sardzes dienestu un kuģa ekspluatāciju.

(2) Latvijas kuģu īpašnieku pienākums ir nodrošināt uz saviem kuģiem drošu navigācijas un mašīntelpas sardzi un kuģa ekspluatāciju, izdodot atbilstošas instrukcijas katram sava kuģa kapteinim, navigācijas sardzes virsniekiem, vecākajam mehāniķim, mašīnas sardzes virsniekiem un ierindas jūniekiem. Šīs instrukcijas paredz pasākumus, kas nepieciešami kuģa drošai ekspluatācijai, vides aizsardzībai no piesārņojuma, jūnieku kvalifikācijas un veselības stāvokļa atbilstībai drošas sardzes nosacījumiem.

26.pants. Jūnieku un kuģošanas līdzekļu vadītāju sagatavošana

(1) Satiksmes ministrija izsniedz atbilstības sertifikātu jūnieku profesionālās sagatavošanas programmām, kuru atbilstību starptautisko normatīvo aktu prasībām, kā arī jūnieku profesionālās sagatavošanas īstenošanu uzrauga Latvijas Jūras administrācijas Jūnieku reģistrs. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā notiek atbilstības sertifikātu izsniegšana un anulēšana un jūnieku profesionālās sagatavošanas programmu uzraudzība, kā arī jūnieku profesionālās sagatavošanas programmu īstenošanas nosacījumus.

(2) Jūnieku sertificēšanu veic Latvijas Jūras administrācijas Jūnieku reģistrs atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai kārtībai un kritērijiem.

(3) Satiksmes ministrs ir tiesīgs noteikt STCW un citu Latvijai saistošu starptautisko normatīvo aktu piemērošanas procedūras un kārtību.

(4) Atpūtas kuģu vadītāju apmācības, sertificēšanas un reģistrācijas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(5) *(Izslēgta ar 16.06.2011. likumu)*

(6) *(Izslēgta ar 16.06.2011. likumu)*

(7) *(Izslēgta ar 16.06.2011. likumu)*

(28.10.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.11.2005., 10.05.2007., 19.06.2008., 17.06.2010., 16.06.2011. un 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.06.2015. Grozījums pirmajā daļā stājas spēkā 31.12.2015. Sk. Pārejas noteikumu 33.punktu)

27.pants. Jūnieka grāmatiņa

(1) Jūnieka grāmatiņa ir jūnieka identifikācijas un ceļošanas dokuments atbilstoši prasībām, kas noteiktas Starptautiskās Darba organizācijas 1958.gada Konvencijā par jūnieku nacionālajām personas apliecībām.

(2) Jūrnieka grāmatiņu izsniedz Jūrnieku reģistra sertificēšanas datu bāzē reģistrētiem jūrniekiem, kuri norīkoti darbā uz starptautiskajā kuģošanā nodarbinātiem kuģiem un kuriem ir Latvijas kompetento iestāžu izsniegts personu apliecinošs dokuments, ārvalstniekiem — ārvalsts kompetento iestāžu izsniegts personu apliecinošs dokuments un Latvijas kompetento iestāžu izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļauja. Jūrnieka grāmatiņu izsniedz arī personām, kas mācās Latvijas jūrnieku izglītības iestādēs un atrodas mācību praksē uz kuģiem.

(3) *(Izslēgta ar 10.11.2005. likumu.)*

(4) Ministru kabinets nosaka jūrnieku grāmatiņā iekļaujamo informāciju un kārtību, kādā Latvijas Jūras administrācijas Jūrnieku reģistrs veic jūrnieku grāmatiņu noformēšanu, izsniegšanu, apmaiņu, aizturēšanu, anulēšanu, atzīšanu par nederīgām un uzskaiti.

(5) Ziņas par nederīgām jūrnieka grāmatiņām un to veidlapām iekļauj nederīgo dokumentu reģistrā Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003., 10.11.2005. un 16.06.2011. likumu, kas stājas spēkā 07.07.2011.)

28.pants. Darba aizsardzības prasību nodrošināšana uz kuģiem

(1) Uz Latvijas kuģiem ievēro darba aizsardzības prasības, kuģa darbības specifiku un labu kuģošanas praksi.

(2) Par darba aizsardzības un drošības prasību ievērošanu uz kuģa atbild kuģa kapteinis. Par atsevišķu kuģa operāciju drošību atbild kuģa kapteiņa norīkots kuģa apkalpes loceklis.

(3) Kuģa īpašnieks nodrošina kuģa kapteini ar darba drošības instrukcijām, kuras izstrādātas, ievērojot Starptautiskās Darba organizācijas konvenciju, Darba aizsardzības likuma un citu normatīvo aktu prasības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2011. likumu, kas stājas spēkā 07.07.2011.)

29.pants. Jūrnieku veselības atbilstība darbam uz kuģa

(1) Jūrniekam, kurš gatavojas iegūt profesionālo kvalifikāciju apliecinošu dokumentu vai kurš ir nodarbināts vai vēlas sākt darbu uz kuģa, ir jābūt derīgam ārsta izsniegtam atzinumam par veselības atbilstību darbam uz kuģa.

(1¹) Personai pirms ieskaitīšanas vai imatrikulācijas profesionālās izglītības programmā, pēc kuras apgūšanas var saņemt jūrnieka kvalifikāciju apliecinošu dokumentu (turpmāk — jūrnieka kvalifikācijas pretendents), jābūt derīgam jūrnieku ārsta izsniegtam atzinumam par personas veselības stāvokļa atbilstību darbam uz kuģa izraudzītajā specialitātē.

(2) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā veicamas veselības pārbaudes jūrniekiem un jūrnieka kvalifikācijas pretendentiem, kā arī kārtību, kādā izsniedzams ārsta atzinums par jūrnieka veselības atbilstību darbam uz kuģa.

(3) Kritērijus, pēc kādiem jūrnieku veselības pārbaudē konstatējama jūrnieku un jūrnieka kvalifikācijas pretendentu veselības atbilstība darbam uz kuģa, nosaka Ministru kabinets.

(3¹) Izdevumus par atzīta jūrnieku ārsta veiktu veselības pārbaudi jūrniekam, kurš ir nodarbināts uz Latvijas kuģa, sedz attiecīgā kuģa īpašnieks.

(4) Ministru kabinets nosaka jūrnieku ārstu atzīšanas kritērijus un kārtību, jūrnieku ārstu atzīšanas anulēšanas kārtību, kā arī jūrnieku ārstu pienākumus. Lēmumā par jūrnieku ārsta atzīšanas anulēšanu Latvijas Jūras administrācijas Jūrnieku reģistram ir tiesības noteikt liegumu uz laiku līdz trim gadiem ārstam atkārtoti pretendēt uz jūrnieku ārsta atzīšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004., 16.06.2011., 30.04.2015. un 16.06.2016. likumu, kas stājas spēkā 23.06.2016. 1.¹ daļa, grozījumi otrajā un trešajā daļā, kā arī ceturtais daļas jaunā redakcija stājas spēkā 01.01.2017. Sk. Pārejas noteikumu 38. punktu)

30.pants. Kuģa apkalpes darba un atpūtas telpas

(1) Kuģu īpašnieki nodrošina Latvijas kuģu apkalpju darba un atpūtas telpu atbilstību Starptautiskās Darba organizācijas konvenciju un citu starptautisko normatīvo aktu prasībām attiecībā uz:

- 1) katram cilvēkam paredzēto minimālo platību jūrnieku guļamtelpās un maksimālo cilvēku skaitu tajās;
- 2) jūrnieku guļamtelpu, ēdamtelpu, sanitāro mezglu un virtuves aprīkojumu;
- 3) kuģa apkalpes aizsardzību pret traumām, mitrumu, karstumu, aukstumu un troksni;
- 4) kuģa apgādi ar ūdeni un apkures, apgaismojuma, ventilācijas un labierīcību aprīkojumu.

(2) Kuģa virsnieks, kuru kuģa kapteinis šim nolūkam pilnvarojis, regulāri pārbauda kuģa apkalpes telpas un rezultātus ieraksta kuģa žurnālā.

(3) Ministru kabinets nosaka piemērojamās MLC konvencijas prasības attiecībā uz dzīvojamām telpām un atpūtai paredzēto aprīkojumu uz kuģa un šo prasību ievērošanas nosacījumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2011. un 13.06.2013. likumu, kas stājas spēkā 16.07.2013.)

31.pants. Alkohola lietošanas ierobežojums, narkotisko un psihotropo vielu lietošanas aizliegums

(1) Jūrniekiem, atrodoties uz kuģa, alkohola koncentrācija asinīs (BAC) nedrīkst pārsniegt 0,5 promiles.

(2) Jūrnieki atturas no alkohola lietošanas ne mazāk kā četras stundas pirms sardzes vai citu dienesta pienākumu izpildes uzsākšanas un nedrīkst to lietot sardzes vai citu dienesta pienākumu veikšanas laikā.

(3) Jūrnieki uz kuģiem nedrīkst atrasties narkotisko un psihotropo vielu iespaidā.

(4) Šā panta noteikumi neaizliedz Latvijas kuģu īpašniekiem noteikt uz saviem kuģiem stingrākas prasības jūrniekiem attiecībā uz pieļaujamajām alkohola lietošanas normām.

(5) Kuģa kapteinis, ostas kapteinis vai jūras negadījumu izmeklēšanas inspektors pieaicina policiju vai Krasta apsardzes dienestu (jūrā), vai Valsts robežsardzi (jūrā un ostā), lai tā jūras negadījumā vai incidentā iesaistītajām personām veic alkohola reibuma, narkotisko vai citu apreibinošu vielu ietekmes konstatēšanu vai nosūta šīs personas analīzes veikšanai, ja ir pamats aizdomām, ka tās lietojušas alkoholu, narkotiskās vai citas apreibinošas vielas.

(6) Ostas kapteinis ir tiesīgs pieaicināt policiju vai Valsts robežsardzi, lai tā personām veic alkohola reibuma, narkotisko vai citu apreibinošu vielu ietekmes konstatēšanu vai nosūta šīs personas analīzes veikšanai, ja ir pamats aizdomām, ka tās lietojušas alkoholu, narkotiskās vai citas apreibinošas vielas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003., 10.11.2005., 13.06.2013. un 16.06.2016. likumu, kas stājas spēkā 23.06.2016.)

32.pants. Veselības aizsardzības prasības uz kuģa

(1) Ministru kabinets nosaka minimālās darba drošības un veselības aizsardzības prasības medicīniskās palīdzības sniegšanai uz kuģa.

(2) Uz katra Latvijas kuģa ir jābūt īpaši apmācītam virsniekam, kas ir pastāvīgi atbildīgs par pirmās palīdzības sniegšanu un zāļu lietošanu.

III nodaļa

Kuģošanas drošība un aizsardzība ostās

(Nodaļas nosaukums 28.10.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

33.pants. Ostas kapteinis

(1) Ostas kapteinis ir ostas pārvaldes amatpersona, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem, Starptautiskās Jūrniecības organizācijas normatīvajiem aktiem, Helsinku konvencijas un Helsinku komisijas rekomendāciju prasībām organizē un kontrolē kuģu satiksmi ostā un ostas pievedceļos, veic kuģošanas drošības kontroles funkcijas attiecībā uz kuģu satiksmi ostā, ostas akvatorijā, kuģuceļos, piestātnēs un terminālos. Noteikumus par ostas kapteini var izdot Ministru kabinets.

(2) Ostas pārvalde var izveidot šādus kuģošanas drošībai nepieciešamos dienestus, kurus vada ostas kapteinis: kuģu satiksmes dienestu, loču dienestu un citus ostas dienestus.

(3) Ja šā panta otrajā daļā minētie dienesti netiek izveidoti, ostas kapteiņa pienākumus var pildīt ostas pārvaldnieks vai cita ostas pārvaldnieka norīkota atbilstoši sertificēta persona.

(4) Ostas kapteinis vada ledlauža darbu ostas pievedceļos ledus navigācijas periodā.

(5) Ostas kapteinis vada ostā notikušo avāriju seku likvidācijas darbus un cilvēku glābšanas darbus, ja to nosaka operatīvās rīcības plāni.

(6) Ja ostā vai pieejā ostai noticis jūras negadījums, ostas kapteinis par to ziņo Krasta apsardzei, Transporta nelaiemes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojam un Latvijas Jūras administrācijai, bet piesārņojuma gadījumā — arī Valsts vides dienestam un nekavējoties uzsāk negadījuma izmeklēšanai nepieciešamo liecību un dokumentu vākšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003., 28.10.2004., 10.11.2005., 10.05.2007. un 16.06.2011. likumu, kas stājas spēkā 07.07.2011.)

34.pants. Loči un kuģu satiksmes vadības (VTS) operatori

(1) Locis ir attiecīgās ostas pārvaldes darbinieks, kas saņēmis attiecīgu profesionālās kvalifikācijas sertifikātu. Locis veic kuģa kapteiņa padomdevēja funkcijas kuģa manevros, kuģim ienākot ostā, izejot no tās vai pārvietojoties tajā. Par drošu kuģa navigāciju loča darbības laikā uz kuģa atbild kuģa kapteinis.

(2) Loči var sniegt loču pakalpojumus arī ūdeņos ārpus ostas.

(3) Ministru kabinets, ņemot vērā starptautisko normatīvo aktu prasības, nosaka loču darbības rajonus, kārtību, kādā uz kuģiem izmantojami loči, kā arī loču apmācības, sertifikācijas un kvalifikācijas pārbaužu kārtību.

(4) Kuģa kapteinis, kuram ir izņēmuma sertifikāts, atbrīvojams no pienākuma loču darbības rajonā izmantot loci, ja Latvijai saistošajos starptautiskajos normatīvajos aktos nav noteikts citādi.

(5) Ministru kabinets nosaka kuģu satiksmes vadības (VTS) operatoru apmācības, sertificēšanas un kvalifikācijas pārbaužu kārtību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004. un 10.11.2005. likumu, kas stājas spēkā 14.12.2005.)

35.pants. Kuģu pasažieru reģistrācija

(1) Uz pasažieru kuģa, kas veic reisu no Latvijas ostas 20 jūras jūdžu attālumā un tālāk, pirms izešanas no ostas pasažierus reģistrē.

(2) Kuģu pasažieru reģistrācijas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003. un 13.06.2013. likumu, kas stājas spēkā 16.07.2013.)

36.pants. Ziņojums par bīstamu un piesārņojošu kravu

(Izslēgts ar 29.03.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2012.)

37.pants. Kuģu kravas operācijas

(1) Kravas iekraušanas un izkraušanas operācijas ostās veic saskaņā ar kuģa kravas plānu, kuru saskaņo ar stīvdorkompāniju un par kuru ir atbildīgs kuģa kapteinis. Kuģa kravas plāns nodrošina drošu kuģa stāvēšanu ostā un kuģa drošību jūrā.

(2) Kravas operācijas uz kuģa veic un kravu uz tā izvieto un nostiprina, ievērojot Starptautiskās Jūrmiecības organizācijas prasības attiecībā uz konkrēto kravas veidu (kokmateriāli, kravas, ko pārvadā uz klāja, graudu kravas, beramkravas ar lielu blīvumu un citas kravas, kuru pārvadāšanu regulē īpaši Starptautiskās Jūrmiecības organizācijas kodeksi).

(3) Persona, kurai ostā radušās aizdomas par šā panta otrajā daļā noteikto prasību neievērošanu, par to ziņo ostas kapteinim. Ja nepieciešams, ostas kapteinis šīs ziņas nodod Latvijas Jūras administrācijai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003. un 16.06.2011. likumu, kas stājas spēkā 07.07.2011.)

37.¹ pants. SOLAS konvencijas prasību par konteineru verificētās bruto masas noteikšanu ievērošana

(1) Kravas nosūtītājs ir atbildīgs par to, ka kravas transporta dokumentu, kurā norādīta konteineru verificētā bruto masa, atbilstoši SOLAS konvencijas prasībām ir parakstījis kravas nosūtītāja pilnvarota persona, kā arī par to, ka šāds kravas transporta dokuments laikus pirms kuģa iekraušanas plāna sagatavošanas tiek iesniegts kuģa kapteinim vai viņa pārstāvim un termināļa pārstāvim.

(2) Ja kravas transporta dokumentā nav norādīta konteineru verificētā bruto masa un kuģa kapteinis vai viņa pārstāvis un termināļa pārstāvis laikus pirms kuģa iekraušanas nav ieguvuši informāciju par konteineru verificēto bruto masu, šādu konteineru nedrīkst uzkraut uz kuģa.

(3) Ministru kabinets nosaka konteineru verificētās bruto masas noteikšanas, paziņošanas un kontroles kārtību.

(4) Šis pants neattiecas uz konteineriem, kas tiek pārvadāti uz šasijas vai piekabes ar ro-ro kuģiem īsos starptautiskos reisos (starptautisks reiss, kura laikā kuģis nav tālāk par 200 jūras jūdžēm no ostas vai vietas, kur pasažieri un apkalpe var tikt nogādāti drošībā, un attālumš starp pēdējo ostu valstī, kurā reiss sākās, un galamērķa ostu, kā arī atpakaļceļš nepārsniedz 600 jūras jūdzes).

(16.06.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.06.2016. Pants stājas spēkā 01.07.2016. Sk. Pārejas noteikumu 39. punktu)

38.pants. Operācijas ar bīstamām un piesārņojošām kravām ostās

(1) Veicot kuģu kravas operācijas ar bīstamām un piesārņojošām kravām, pietātnes operators, kravas pārvaldītājs un kuģa kapteinis atbilstoši savai kompetencei atkarībā no kravas veida nodrošina SOLAS konvencijas, MARPOL konvencijas un kodeksu, to skaitā Starptautiskā jūras bīstamo kravu kodeksa (IMDG kodeksa), Starptautiskā jūras beramkravu kodeksa (IMSBC kodeksa), Starptautiskās rokasgrāmatas par drošību uz naftas tankkuģiem un naftas terminālos (ISGOTT), Starptautiskā naftas sabiedrību jūras foruma (OCIMF) Rokasgrāmatas par drošību terminālos sašķidrināto gāzu pārkraušanai uz kuģiem un citu starptautisko normatīvo aktu prasību ievērošanu attiecībā uz:

- 1) naftu un naftas produktiem;
- 2) sašķidrinātu gāzu lejamkravām;
- 3) kaitīgo šķidro vielu lejamkravām;
- 4) bīstamām kravām iepakojumā;
- 5) beramkravām.

(2) Satiksmes ministrs ir tiesīgs noteikt starptautisko normatīvo aktu piemērošanas kārtību attiecībā uz kuģu kravas operācijām un kravas operācijām ostās ar bīstamām un piesārņojošām kravām atbilstoši šā panta pirmajā daļā noteikto starptautisko normatīvo aktu un Starptautiskās Jūrmiecības organizācijas prasībām un rekomendācijām, kā arī Helsinku konvencijas un Helsinku komisijas prasībām un rekomendācijām.

(3) Ikvienam bīstamas un piesārņojošas kravas nosūtītājam Latvijā, sagatavojot kravu jūras pārvadājumam, ir jāņem vērā šā panta pirmajā daļā noteikto starptautisko normatīvo aktu prasības.

(4) Ministru kabinets var izdot noteikumus par bīstamo un piesārņojošo kravu apriti un kontroli ostās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003., 28.10.2004., 22.10.2009. un 16.06.2011. likumu, kas stājas spēkā 07.07.2011.)

39.pants. Kuģu radīto atkritumu pieņemšanas iekārtas

(1) Ostas pārvalde nodrošina kuģu radīto atkritumu pieņemšanu, bet pietātnes operators — kuģu kravas radīto atkritumu pieņemšanu.

(2) Atkritumu pieņemšanas iekārtas ostās atbilst MARPOL konvencijas, Helsinku konvencijas un citu starptautisko normatīvo aktu prasībām.

39.¹ pants. Iekārtas kuģu balasta ūdens nosēdumu pieņemšanai

(1) Ostas un termināļi, kur notiek kuģu balasta tilpņu tīrīšana vai labošana, nodrošina kuģu balasta ūdens nosēdumu pieņemšanu.

(2) Kuģu balasta ūdens nosēdumu pieņemšanas iekārtas atbilst 2004. gada Starptautiskās konvencijas par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību 5. panta 1. punktā noteiktajām prasībām.

(14.02.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.03.2019.)

40.pants. Tankkuģu izolēto balasta tanku tilpības aprēķināšana

Tankkuģu izolēto balasta tanku tilpību aprēķina saskaņā ar starptautisko tiesību normām.

(19.06.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.07.2008.)

IV nodaļa Kuģošanas režīms Latvijas ūdeņos

41.pants. Kuģu satiksmes vadības sistēmas

(1) Lai sekmētu kuģošanas drošību, cilvēku dzīvības un jūras vides aizsardzību, kā arī kuģu satiksmes efektivitāti ostu pieejās un ostu akvatorijās, ostu pārvaldes izveido un uztur kuģu satiksmes vadības sistēmas saskaņā ar SOLAS konvencijas V nodaļas 12.noteikumu.

(2) Kuģu satiksmes vadības sistēmu darbības zonas un izmantošanas kārtību nosaka attiecīgo ostu noteikumos un izziņo navigācijas izdevumā "Paziņojumi Jūmiekiem".

(3) Kuģu satiksmes vadības sistēmas darbības zonā kuģi ievēro:

1) attiecīgās ostas noteikumos paredzēto kuģošanas un ziņošanas kārtību;

2) kuģu satiksmes vadības operatoru ieteikumus.

(16.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 07.07.2011.)

41.¹ pants. Ar kuģa ienākšanu ostā un izešanu no tās saistītās ziņošanas formalitātes

(1) Ar kuģa ienākšanu ostā un izešanu no tās saistītās ziņošanas formalitātes (turpmāk — ostu formalitātes) ir:

1) paziņošana par kuģa ienākšanu ostā un izešanu no tās;

2) paziņošana par bīstamu un piesārņojošu kuģa kravu;

3) paziņošana par kuģa atkritumiem;

4) aizsardzības informācijas deklarācijas iesniegšana;

5) paziņošana par personām, kas nokļuvušas un uzturas uz kuģa nelegāli;

6) ziņošana saskaņā ar 1965.gada Konvenciju par starptautiskās jūras satiksmes atvieglošanu;

7) ziņošana saistībā ar robežpārbaudēm;

8) ziņošana saistībā ar muitas kontroli;

9) ziņošana saistībā ar kravas veterināro, fitosanitāro, pārtikas nekaitīguma, nepārtikas preču drošuma, kā arī kvalitātes un klasifikācijas kontroli robežšķērsošanas vietās;

10) ziņošana par nepieciešamību veikt paplašinātu inspekciju ostas valsts kontroles ietvaros;

11) ar zvejas darbību un nozvejas uzraudzību saistītā ziņošana pirms zvejas kuģa ienākšanas ostā.

(2) Kuģim ienākot Latvijas ostā vai izejot no tās, ostu formalitāšu kārtošanas pienākums ir kuģa īpašniekam, valdītājam, kapteinim vai kuģa īpašnieka, valdītāja vai kapteiņa pilnvarotam kuģa aģentam.

(3) Kārtību, kādā notiek ostu formalitāšu kārtošana, nosaka Ministru kabinets.

(29.03.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2012.)

41.2 pants. Starptautiskā kravu loģistikas un ostu informācijas sistēma (SKLOIS)

(1) Starptautiskā kravu loģistikas un ostu informācijas sistēma (SKLOIS) ir valsts informācijas sistēma, kas nodrošina kuģošanas informācijas centralizētu un elektronisku apmaiņu, lai jūras satiksmi padarītu efektīvāku.

(2) Starptautiskā kravu loģistikas un ostu informācijas sistēma (SKLOIS) pilda nacionālās *SafeSeaNet* sistēmas funkcijas un nodrošina informācijas apmaiņu ar Eiropas Savienības *SafeSeaNet* sistēmu.

(3) Starptautiskajā kravu loģistikas un ostu informācijas sistēmā (SKLOIS) iekļaujamo informāciju un tās aprites kārtību, šīs sistēmas lietotājus, kārtību, kādā tiem tiek piešķirtas un anulētas piekļuves tiesības, kā arī šo tiesību apjomu nosaka Ministru kabinets.

(04.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 30.10.2018. Pants stājas spēkā 01.01.2019. Sk. Pārejas noteikumu 42. punktu)

41.3 pants. Automātiskās identifikācijas sistēma (AIS) un Tālās darbības identifikācijas un sekošanas (LRIT) sistēma

(1) Automātiskās identifikācijas sistēma (AIS) ir SOLAS konvencijā noteiktā identifikācijas un sekošanas sistēma, kas automātiski sniedz informāciju par kuģi citiem kuģiem un institūcijām krastā.

(2) Tālās darbības identifikācijas un sekošanas (LRIT) sistēma ir SOLAS konvencijā noteiktā identifikācijas un sekošanas sistēma, kas nodrošina kuģu identifikāciju un sekošanu tiem lielos attālumos.

(3) Ministru kabinets nosaka:

1) Automātiskās identifikācijas sistēmas (AIS) krasta sakaru tīkla darbības nodrošināšanas, kā arī šīs sistēmas datu izmantošanas un aprites kārtību;

2) Tālās darbības identifikācijas un sekošanas (LRIT) sistēmas darbības nodrošināšanas kārtību, tai skaitā sistēmā iesaistīto personu pienākumus.

(04.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 30.10.2018. Pants stājas spēkā 01.01.2019. Sk. Pārejas noteikumu 42. punktu)

42.pants. Ziņojumi par kuģu sadursmi

Ja kuģis cietis sadursmē vai izraisījis sadursmi Latvijas ūdeņos, kuģa kapteinis, kuģa īpašnieks, aģents vai cita persona, kurai ir informācija par kuģa sadursmi, nekavējoties par to ziņo Krasta apsardzei vai tuvākās ostas kapteinim.

43.pants. Kuģu sadursmju novēršanas noteikumi

(1) Kuģu un hidroplānu kapteiņi Latvijas ūdeņos ievēro COLREG konvencijas prasības.

(2) Atbilstoši COLREG konvencijas prasībām Ministru kabinets var noteikt īpašu kuģošanas kārtību atsevišķos ostu rajonos un ar tiem saistītajos ūdeņos, nemazinot kuģošanas drošību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

44.pants. Kuģa aizturēšana jūrā

(1) Lai nodrošinātu normatīvo aktu un Latvijai saistošo starptautisko līgumu izpildi Latvijas ūdeņos ārpus ostas akvatorijas, Krasta apsardze var kontrolēt, pārbaudīt un aizturēt kuģi atbilstoši Apvienoto Nāciju Organizācijas 1982.gada Jūras tiesību konvencijai.

(1¹) Lai nodrošinātu normatīvo aktu un Latvijai saistošo starptautisko līgumu izpildi, kā arī stiprinātu valsts drošības un aizsardzības spējas, Latvijas ūdeņos ārpus ostas akvatorijas esošo kuģu kontrolē, pārbaudē un aizturēšanā var iesaistīt Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) un Eiropas Savienības (ES) dalībvalsts karakuģus. Veicot minētos uzdevumus, Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) un Eiropas Savienības (ES) dalībvalsts karakuģiem un to amatpersonām ir visas Krasta apsardzes un tās amatpersonu tiesības un pienākumi.

(2) Ministru kabinets nosaka kuģu kontroles, pārbaudes un aizturēšanas kārtību Latvijas ūdeņos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2006. likumu, kas stājas spēkā 11.07.2006.)

45.pants. Radioziņojumi

(1) Latvijas piekrastes ūdeņos ietilpstošajos GMDSS rajonos Krasta apsardze nodrošina avārijas (MAYDAY), steidzamības (PAN-PAN) un regulārus jūras drošības (SECURITEE) ziņojumus, kā arī meteoroloģisko prognožu pārraides atbilstoši SOLAS konvencijas, SAR konvencijas, Starptautiskās aviācijas un jūras meklēšanas un glābšanas rokasgrāmatas un Starptautiskā radiosakaru reglamenta prasībām. Koordinācijas centrs (MRCC) saņem kuģa aizsardzības trauksmes signālu un kuģu sniegto aizsardzības informāciju.

(2) *(Izslēgta ar 28.10.2004. likumu)*

(3) *(Izslēgta no 01.01.2019. ar 04.10.2018. likumu. Sk. Pārejas noteikumu 41. punktu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003., 28.10.2004., 10.11.2005., 15.06.2006., 11.12.2008. un 04.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 30.10.2018.)

46.pants. Cilvēku meklēšana un glābšana

(1) Cilvēku meklēšanas un glābšanas darbus, kā arī palīdzības sniegšanas koordināciju un patvēruma vietas piešķiršanu kuģiem veic Krasta apsardze saskaņā ar SAR konvencijas un Starptautiskās aviācijas un jūras meklēšanas un glābšanas rokasgrāmatas prasībām.

(2) Ministru kabinets izdod noteikumus par meklēšanas un glābšanas darbiem jūrā Koordinācijas centra (MRCC) atbildības rajonā jūras un aviācijas avārijas gadījumos. Minētie noteikumi nosaka kārtību, kādā notiek Krasta apsardzes un citu institūciju sadarbība, Koordinācijas centra (MRCC) un tā apakšcentru darbība, kā arī Latvijas atbildības rajonu.

(3) Krasta apsardze nodrošina Koordinācijas centra (MRCC) un GMDSS krasta sakaru tīkla darbību un meklēšanas un glābšanas operācijās izmanto Nacionālo bruņoto spēku kuģus, gaisakuģus, Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centru (ARCC), kā arī citus tehniskos līdzekļus atbilstoši operatīvās rīcības plānam.

(4) Krasta apsardze var izveidot Koordinācijas centra (MRCC) apakšcentrus. Ostas kuģu satiksmes dienests (VTS) glābšanas gadījumos tiek uzskatīts par šādu apakšcentru.

(5) Koordinācijas centram (MRCC) un tā apakšcentriem ir jābūt operatīvās rīcības plāniem, kas nosaka kārtību un cilvēku meklēšanā un glābšanā, kā arī palīdzības sniegšanas koordinācijā un patvēruma vietu piešķiršanā kuģiem iesaistītās institūcijas Latvijas atbildības rajonā, ieskaitot ostu akvatorijas.

(6) Jūras vai aviācijas avārijas gadījumā Koordinācijas centram (MRCC) ir tiesības atļaut ārvalstu kuģiem un karakuģiem ienākt Latvijas teritoriālajos ūdeņos, bet gaisakuģiem un militārajiem gaisakuģiem ielidot Latvijas gaisa telpā virs tās teritoriālajiem ūdeņiem, par to operatīvi informējot Aizsardzības ministriju un Ārlietu ministriju.

(7) Uz pasažieru kuģiem, kas veic regulāru satiksmi ilgāk par sešiem mēnešiem un šķērso Latvijas atbildības rajonu, ir jābūt sadarbības plānam cilvēku meklēšanai un glābšanai. Minēto plānu atbilstoši Starptautiskās Jūrmiecības organizācijas rekomendācijām izstrādā Krasta apsardze.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004., 10.11.2005., 16.06.2011. un 13.07.2017. likumu, kas stājas spēkā 09.08.2017.)

47.pants. Avārijas un briesmu signāli

(1) Avārijas un briesmu gadījumos lieto COLREG konvencijas un SOLAS konvencijas prasībām atbilstošus signālus.

(2) Šajā pantā noteikto avārijas un briesmu signālu lietošana bez vajadzības ir aizliegta. Par šādu pārkāpumu vainīgās personas saucas pie administratīvās atbildības.

48.pants. Paziņojumi jūrniekiem un navigācijas brīdinājumi

(1) Latvijas Jūras administrācija apkopo informāciju par kuģošanas režīma pārmaiņām un pārmaiņām navigācijas apriņķojumā Latvijas ūdeņos un publicē to navigācijas izdevumā "Paziņojumi jūrniekiem".

(2) Krasta apsardze šā panta pirmajā daļā noteikto informāciju un navigācijas brīdinājumus pilnībā vai daļēji iekļauj regulārajos drošības (SECURITEE) ziņojumos.

(10.11.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 14.12.2005.)

48.¹ pants. Kuģošanas līdzekļu satiksme Latvijas iekšējos ūdeņos

(1) Ministru kabinets nosaka kuģošanas līdzekļu satiksmes kārtību Latvijas iekšējos ūdeņos, tai skaitā prasības satiksmes dalībniekiem un izvietotajām navigācijas zīmēm un ugunīm.

(2) Pašvaldības domei ir tiesības savā administratīvajā teritorijā izdot saistošos noteikumus par papildu nosacījumiem kuģošanas līdzekļu satiksmei Latvijas iekšējos ūdeņos. Pašvaldības dome no Latvijas Jūras administrācijas pieprasa atzinumu par minēto saistošo noteikumu projektu no kuģošanas drošības viedokļa un ņem to vērā.

(30.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.06.2015.)

V nodaļa

Jūras negadījumi un jūras incidenti

(Nodaļa 16.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 07.07.2011.)

49.pants. Jūras negadījuma un jūras incidenta jēdziens

Jūras negadījums un jūras incidents ir definēti Starptautiskās Jūrniecības organizācijas Kodeksā par starptautiskajiem standartiem un rekomendēto praksi jūras negadījumu un jūras incidentu izmeklēšanai kuģošanas drošības aspektā (Negadījumu izmeklēšanas kodekss).

50.pants. Jūras negadījumu un jūras incidentu izmeklēšana kuģošanas drošības aspektā

(1) Jūras negadījumu un jūras incidentu izmeklēšana kuģošanas drošības aspektā ir definēta Starptautiskās Jūrniecības organizācijas Kodeksā par starptautiskajiem standartiem un rekomendēto praksi jūras negadījumu un jūras incidentu izmeklēšanai kuģošanas drošības aspektā (Negadījumu izmeklēšanas kodekss). Šāda izmeklēšana nav saistīta ar jūras negadījumā vai jūras incidentā iesaistīto pušu vainas vai atbildības noteikšanu.

(2) Kārtību, kādā jūras negadījumi un jūras incidenti izmeklējami kuģošanas drošības aspektā, nosaka Ministru kabinets.

50.¹ pants. Ziņošana par jūras negadījumu un jūras incidentu

(1) Kuģa kapteinis, kuģa īpašnieks vai viņa pilnvarota persona, jebkura institūcija, kā arī jebkura cita fiziskā vai

juridiskā persona, kas uzzinājusi par jūras negadījumu vai jūras incidentu, nekavējoties par to ziņo Krasta apsardzei. Krasta apsardze saņemto informāciju nekavējoties paziņo Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojam, Latvijas Jūras administrācijai, Valsts policijai, kā arī, ja iespējams vides piesārņojums, — Valsts vides dienestam, bet, ja iespējams vides piesārņojums jūras krastā, — Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam.

(2) Ja jūras negadījums vai jūras incidents, kurā ir iesaistīts Latvijas kuģis, noticis citas valsts teritoriālajos vai iekšējos ūdeņos, kuģa kapteinis, kuģa īpašnieks vai viņa pilnvarota persona papildus šā panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām nekavējoties par to ziņo piekrastes valsts kompetentajai iestādei.

(3) Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojs par ikvienu jūras negadījumu un jūras incidentu, kurā ir iesaistīts Latvijas kuģis vai kurš noticis Latvijas teritoriālajos vai iekšējos ūdeņos, nekavējoties ziņo citu pamatoti ieinteresēto valstu kompetentajām iestādēm.

(4) Ziņojumā par jūras negadījumu vai jūras incidentu norāda šādu informāciju, ciktāl tā ir pieejama ziņošanas brīdī:

- 1) kuģa vārds un karoga valsts;
- 2) IMO numurs;
- 3) negadījuma vai incidenta veids;
- 4) negadījuma vai incidenta vieta;
- 5) negadījuma vai incidenta datums un laiks;
- 6) smagi ievainoto vai bojā gājušo cilvēku skaits;
- 7) negadījuma vai incidenta sekas attiecībā uz atsevišķām personām, īpašumu un apkārtējo vidi;
- 8) dati par citiem negadījumā vai incidentā iesaistītajiem kuģiem.

VI nodaļa Jūras piesārņojuma novēršana

51.pants. Piesārņojuma novēršana

(1) Kuģa īpašnieks, kuģa kapteinis un jūrā nostiprinātas platformas operators nodrošina piesārņojuma novēršanas noteikumu ievērošanu atbilstoši MARPOL konvencijas un tās pielikumu, Helsinku konvencijas un citu starptautisko tiesību normām.

(2) Kuģa kapteinis nodrošina to, ka pirms kuģa iziešanas no ostas kuģa un kuģa kravas radītie atkritumi tiek nodoti attiecīgās ostas atkritumu pieņemšanas iekārtās saskaņā ar starptautisko normatīvo aktu prasībām.

(3) Latvijas ūdeņos ir aizliegta atkritumu vai citu vielu izgāšana jūrā no kuģiem un jūrā nostiprinātām iekārtām. Šis aizliegums neattiecas uz:

- 1) gultnes padziļināšanas darbos iegūtās grunts izgāšanu jūrā, ja tā notiek saskaņā ar Valsts vides dienesta izdotu atļauju;
- 2) piezvejas un pārzvejas izgāšanu jūrā;
- 3) gadījumiem, kad cilvēkam, kuģim vai jūrā nostiprinātai iekārtai draud bojāeja un vielu izgāšana jūrā ir vienīgā iespēja, kā novērst šos draudus. Vietas izgāžot jūrā, raugās, lai līdz minimumam tiktu samazināts iespējamais apdraudējums cilvēku dzīvībai un veselībai, kā arī kaitējums jūras videi. Jebkura persona, kas konstatē šādu izgāšanas gadījumu, par to ziņo Valsts vides dienestam.

(4) Atkritumu, kā arī ķīmisko vielu un ķīmisko produktu sadedzināšana Latvijas ūdeņos ir aizliegta.

(5) Kravas, pasažieru un apgādes operācijas, ja kuģis atrodas jūrā, atļautas tikai navigācijas izdevumā "Paziņojumi

jūrnikiem" izziņotajās enkurvietās, informējot Krasta apsardzi. Bīstamo un piesārņojošo kravu pārkraušanas operācijas no kuģa uz kuģi saskaņo ar Krasta apsardzi, Valsts vides dienestu, attiecīgo muitas iestādi, Latvijas Jūras administrāciju un enkurvietai tuvākās ostas kapteini. Katrs kuģis, veicot minētās operācijas, ir nodrošināts ar avārijas seku likvidācijas plāniem un aprīkojumu, kas ir pietiekams, lai novērstu kaitīgo vielu noplūdes sekas jūrā.

(6) Ostu pārvaldes nodrošina, lai ostās būtu Valsts vides dienesta apstiprināts darbības plāns neparedzēta piesārņojuma gadījumiem.

(7) Naftas vai ķīmisko vielu termināla, pietātnes vai pietātņu grupas operatori nodrošina, ka tiek izstrādāts darbības plāns neparedzētiem piesārņojuma gadījumiem. Šo plānu apstiprina Valsts vides dienests.

(8) Šā panta sestajā un septītajā daļā minētos plānus attiecībā uz ostām izstrādā ostas pārvaldes, attiecībā uz termināliem — to īpašnieki, ņemot vērā 1990.gada Starptautiskās konvencijas par gatavību, reaģēšanu un sadarbību naftas piesārņojuma gadījumā (turpmāk — OPRC konvencija) prasības un Ministru kabineta apstiprinātās tipveida prasības, kuras jāievēro, sagatavojot darbības plānu neparedzētiem piesārņojuma gadījumiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004., 10.11.2005. un 10.05.2007. likumu, kas stājas spēkā 13.06.2007.)

52.pants. Ziņojumi par piesārņojumu

(1) Ikvienas personas pienākums ir ziņot Krasta apsardzei vai tuvākās ostas kapteinim par katru gadījumu, kas saistīts ar naftas, bīstamo vai citu kaitīgo vielu noplūdi vai iespējamo noplūdi Latvijas ūdeņos no kuģa, jūrā nostiprinātām iekārtām, ostas termināla vai kāda cita objekta. Krasta apsardze vai ostas kapteinis par to ziņo Valsts vides dienestam.

(2) Latvijas kuģa kapteinis, kura kuģis atrodas ārvalsts ūdeņos, konstatējot šā panta pirmajā daļā minētos gadījumus, nekavējoties par to ziņo tuvākās piekrastes valsts kompetentajai institūcijai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.11.2005. un 10.05.2007. likumu, kas stājas spēkā 13.06.2007.)

53.pants. Jūras piesārņojuma likvidācija

(1) Jūras negadījuma dēļ izlijušas naftas un bīstamo vai kaitīgo vielu noplūdes seku likvidācija Latvijas ūdeņos vai to tuvumā tiek veikta saskaņā ar OPRC konvenciju, Helsinku konvenciju un Ministru kabineta apstiprinātu Nacionālo gatavības plānu naftas, bīstamo vai kaitīgo vielu piesārņojuma gadījumiem jūrā.

(2) Piesārņojuma likvidācijas darbus nodrošina un koordinē Krasta apsardze, bet šos darbus ostas akvatorijā koordinē attiecīgās ostas kapteinis, ievērojot ostas darbības plānu naftas piesārņojuma gadījumam.

(3) Šā panta pirmajā daļā minētā jūras piesārņojuma gadījumā Koordinācijas centram (MRCC) ir tiesības atļaut ārvalstu kuģiem un karakuģiem ienākt Latvijas teritoriālajos ūdeņos, bet gaisakuģiem un militārajiem gaisakuģiem ielidot Latvijas gaisa telpā virs tās teritoriālajiem ūdeņiem, par to operatīvi informējot Aizsardzības ministriju un Ārlietu ministriju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004., 17.06.2010. un 16.06.2011. likumu, kas stājas spēkā 07.07.2011.)

54.pants. Rīcība jūras piesārņojuma gadījumā

(1) Ja noticis jūras negadījums, kas radījis piesārņojumu vai piesārņošanas draudus Latvijas ūdeņiem vai Latvijas piekrastei vai arī radījis draudus jebkurām ar Latvijas ūdeņiem vai piekrasti saistītām valsts interesēm, Krasta apsardze sadarbībā ar citām kompetentajām institūcijām veic tādus pasākumus, kādus uzskata par nepieciešamiem, lai nepieļautu, mazinātu vai likvidētu piesārņojumu, kā arī jebkurus pasākumus attiecībā uz negadījumā iesaistīto kuģi un tā kravu. Šie pasākumi var ietvert kuģa un tā kravas:

- 1) pārvietošanu;
- 2) glābšanu;
- 3) nogremdēšanu vai iznīcināšanu;
- 4) pārņemšanu savā kontrolē.

(2) Krasta apsardze pēc saskaņošanas ar kuģa īpašnieku var dot rīkojumu Latvijas kuģa kapteinim doties uz

negadījuma vietu un veikt jūras piesārņojuma nepieļaušanai, mazināšanai vai likvidācijai nepieciešamās darbības.

(3) Izpildot šajā pantā minētos rīkojumus, katrai personai jāpieliek visas pūles, lai novērstu vai mazinātu briesmas, kas apdraud cilvēku dzīvību.

(4) Veicot šajā pantā minētos pasākumus, Krasta apsardze, Valsts vides dienests un citas kompetentās institūcijas ievēro 1969.gada Starptautiskās konvencijas par iejaukšanās tiesībām atklātā jūrā naftas piesārņojuma gadījumā, tās 1973.gada Protokola par iejaukšanās tiesībām atklātā jūrā citu vielu, kas nav nafta, izraisīta piesārņojuma gadījumā un tā pielikuma prasības.

(5) Ja neatbilstība jūrlietas reglamentējošo normatīvo aktu prasībām vai kāda informācija rada aizdomas, ka kuģis, kas labprātīgi atrodas Latvijas ostā vai ārzonas terminālā, ir iesaistījies vai iesaistās naftas, bīstamu vai citu kaitīgu vielu noplūdē Latvijā, ostās, starptautiskai kuģošanai izmantotajos jūras šaurumos, tad, ievērojot 1982.gada ANO Jūras tiesību konvencijas III daļas 2.nodaļā noteikto tranzīta režīmu, tiktāl, ciktāl šādi jūras šaurumi ir kādas dalībvalsts jurisdikcijā un atklātā jūrā, Krasta apsardze, Valsts vides dienests vai cita kompetenta institūcija nodrošina atbilstošas pārbaudes veikšanu saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kuri reglamentē šādu pārbaudīšanu, ņemot vērā attiecīgās Starptautiskās Jūrniecības organizācijas pamatnostādnes.

(6) Ja šā panta piektajā daļā minētajā pārbaudē tiek atklāti fakti, kas varētu norādīt uz šā likuma 51.panta trešajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu, Valsts vides dienests par to informē attiecīgās Eiropas Savienības dalībvalsts (turpmāk — dalībvalsts) kompetentās iestādes un karoga valsts iestādes.

(7) Ja naftas, bīstamo vai citu kaitīgu vielu noplūde notiek Latvijas teritoriālajos ūdeņos, Latvijas ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā vai līdzvērtīgā zonā, kas izveidota saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, starptautiskai kuģošanai izmantotajos jūras šaurumos un ja kuģis, kuru tur aizdomās par šo noplūdi, nepiestāj dalībvalsts ostā, kurai ir informācija par iespējamo noplūdi, tad, ievērojot 1982.gada ANO Konvencijas par jūras tiesībām III daļas 2.nodaļā noteikto tranzīta režīmu, tiktāl, ciktāl šādi jūras šaurumi ir kādas dalībvalsts jurisdikcijā un atklātā jūrā, piemēro šādus nosacījumus:

1) ja nākamā osta, kurā kuģis piestāj, ir kādā citā dalībvalstī, Valsts vides dienests, sadarbojoties ar attiecīgās dalībvalsts kompetento institūciju, veic šā panta piektajā daļā minētās pārbaudes un lemj par atbilstīgiem pasākumiem saskaņā ar normatīvajiem aktiem attiecībā uz šādu noplūdi;

2) ja nākamā osta, kurā kuģis piestāj, ir tādas valsts osta, kas nav dalībvalsts, Valsts vides dienests veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka nākamā osta, kurā kuģis piestāj, ir informēta par iespējamo noplūdi, un lūdz nākamās ostas valsts kompetento institūciju veikt atbilstīgus pasākumus saskaņā ar normatīvajiem aktiem attiecībā uz šādu noplūdi.

(8) Ja kuģim, kas atrodas Latvijas ostā, kuģo Latvijas teritoriālajos ūdeņos vai starptautiskai kuģošanai izmantotajos jūras šaurumos, ir bijusi noplūde, tad, ievērojot 1982.gada ANO Jūras tiesību konvencijas III daļas 2.nodaļā noteikto tranzīta režīmu, tiktāl, ciktāl šādi jūras šaurumi ir kādas dalībvalsts jurisdikcijā, Krasta apsardze sadarbībā ar Valsts vides dienestu atbilstoši normatīvajiem aktiem uzsāk pārkāpuma izmeklēšanu, ja nepieciešams, aizturot kuģi līdz apstākļu noskaidrošanai un garantijas saņemšanai no kuģa īpašnieka, aģenta vai apdrošinātāja par piemēroto soda naudu samaksu un videi nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu.

(9) Valsts vides dienests šā panta septītajā un astotajā daļā minētajos gadījumos nekavējoties informē par notikušo Latvijas Jūras administrāciju un Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas biroju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.11.2005., 10.05.2007. un 16.06.2011. likumu, kas stājas spēkā 07.07.2011.)

55.pants. Kompensācijas saņemšanas nosacījumi

(1) Persona, kurai piesārņojuma dēļ nodarīti zaudējumi vai piesārņojuma likvidācijas procesā radušies izdevumi atbilstoši 1992.gada Starptautiskās konvencijas par starptautiskā fonda nodibināšanu naftas piesārņojuma radīto zaudējumu kompensācijai (turpmāk — Fonda konvencija) nosacījumiem, var pieprasīt kompensāciju no šā fonda.

(2) Visos gadījumos, kad nav piemērojama Fonda konvencija, to skaitā piesārņojuma draudu novēršanas gadījumā, persona, kurai radušies izdevumi sakarā ar piedalīšanos pasākumos, kas veikti atbilstoši šā likuma 54.pantā noteiktajiem rīkojumiem, ir tiesīga pieprasīt atlīdzību no piesārņojuma draudu izraisītāja Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

Hidrogrāfija

56.pants. Hidrogrāfiskie mērījumi un pētījumi

(1) Latvijas ūdeņos atbilstoši Starptautiskās Hidrogrāfijas organizācijas rekomendācijām tiek veikti šādi hidrogrāfiskie pētījumi un ģeodēziskie darbi:

- 1) dziļuma mērīšana atbilstoši starptautiskajām hidrogrāfisko mērījumu prasībām ūdeņos, kas tiek aktīvi izmantoti kuģošanai;
- 2) dziļuma mērīšana un vispārīgie hidrogrāfiskie pētījumi Latvijas ūdeņos kartogrāfijas un citām tautsaimniecības vajadzībām;
- 3) dziļuma mērīšana padziļināšanas darbu plānošanai, veikšanai un kontrolei;
- 4) nogrimušu objektu meklēšana;
- 5) *(izslēgts ar 23.06.2016. likumu)*;
- 6) krasta, hidrotehnisko un hidrogrāfisko būvju ģeodēziskie pētījumi;
- 7) hidrogrāfiskie darbi, kas saistīti ar jūras izmantošanu valsts institūciju vajadzībām;
- 8) hidrogrāfisko mērījumu un pētījumu datu bāzes veidošana un uzturēšana.

(2) Šā panta pirmajā daļā noteiktos hidrogrāfiskos pētījumus un ģeodēziskos darbus organizē un veic Latvijas Jūras administrācija.

(3) Par oficiāliem hidrogrāfiskiem mērījumiem Latvijas Republikā tiek uzskatīti Latvijas Jūras administrācijas veiktie mērījumi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003., 28.10.2004., 16.06.2011., 30.04.2015. un 16.06.2016. likumu, kas stājas spēkā 23.06.2016.)

57.pants. Navigācijas publikācijas

(1) Latvijas Jūras administrācija organizē šādu navigācijas publikāciju [elektroniski un (vai) papīra formā] sagatavošanu, uzturēšanu un izplatīšanu:

- 1) Nr.01 "Ugunis un zīmes Latvijas Republikas ūdeņos";
- 2) Nr.02 "Jūras navigācijas karšu un publikāciju katalogs";
- 3) Nr.03 "Latvijas jūras navigācijas karšu simboli un saīsinājumi";
- 4) Nr.04 "Baltijas jūras locija. Latvijas piekraste";
- 5) "Paziņojumi jūmiekiem";
- 6) Latvijas ūdeņu (jūras un ostu) navigācijas kartes atbilstoši publikācijai Nr.02 "Jūras navigācijas karšu un publikāciju katalogs".

(2) Navigācijas publikācijas, ko izdod Latvijas Jūras administrācija atbilstoši šā panta pirmajai daļai, ir oficiālas Latvijas Republikas navigācijas publikācijas.

(3) Latvijas Jūras administrācijas sagatavotās Latvijas ūdeņu (jūras un ostu) elektroniskās navigācijas kartes ir līdzvērtīgas papīra navigācijas kartēm, ja tās tiek izmantotas attiecīgi sertificētās elektronisko navigācijas karšu attēlošanas un informācijas sistēmās (ECDIS).

(4) Hidrogrāfisko mērījumu dziļumus, tas ir, jūras virsmas augstumu (metros) virs jūras gultnes, Latvijas ūdeņos

pielīdzina vidējam ilggadējam jūras līmenim, kas piesaistīts Eiropas Vertikālajai atskaites sistēmai (EVRS).

(30.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.06.2015.)

58.pants. Ziņojumi par navigācijas tehnisko līdzekļu neatbilstību un navigācijas šķēršļiem

(1) Jebkurš kuģis, kas Latvijas ūdeņos konstatējis navigācijas tehnisko līdzekļu un navigācijas šķēršļu neatbilstību kartēs, locijā vai navigācijas izdevumā "Ugunis un zīmes Latvijas Republikas ūdeņos" atzīmētajam, ziņo par to Krasta apsardzei vai tuvākās ostas kapteinim, kas šo informāciju nodod Latvijas Jūras administrācijai.

(2) Fiziskās vai juridiskās personas, kas pārvalda un apsaimnieko navigācijas tehniskos līdzekļus, nekavējoties ziņo Latvijas Jūras administrācijai par jebkādam pārmaiņām navigācijas tehnisko līdzekļu darbībā. Par šāda ziņojuma savlaicīgu nesniegšanu minētās personas ir atbildīgas saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

(3) Latvijas Jūras administrācija veic nacionālā koordinators pienākumus, pamatojoties uz Starptautiskās Hidrogrāfijas organizācijas, Starptautiskās Jūmiecības organizācijas un Pasaules meteoroloģiskās organizācijas (IHO/IMO/WMO) speciālo publikāciju S-53 "Vispasaules navigācijas brīdinājumu sistēma".

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003., 16.06.2011. un 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.06.2015.)

59.pants. Ūdensceļu iezīmēšana dabā un atzīmēšana kartē

(1) Ūdensceļus iezīmē dabā un atzīmē kartē atbilstoši hidrogrāfiskās, hidroloģiskās un citādas ūdensceļu pētniecības rezultātiem.

(2) Ūdensceļu iezīmēšanai lieto navigācijas tehniskos līdzekļus atbilstoši Starptautiskās jūras navigācijas līdzekļu un bāku administrāciju asociācijas (IALA) noteiktajai sistēmai "A" reģionam. Šā likuma izpratnē navigācijas tehniskie līdzekļi ir bākas, bojas, stoderes, vadlīnijas zīmes, radionavigācijas līdzekļi, kuģu satiksmes dienesta (VTS) aprīkojums vai cits navigācijā izmantojams aprīkojums, kas uzstādīts, lai nodrošinātu drošu kuģošanu.

(3) (Izslēgta ar 10.11.2005. likumu.)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.11.2005., 30.04.2015. un 16.06.2016. likumu, kas stājas spēkā 23.06.2016.)

60.pants. Navigācijas tehnisko līdzekļu sistēmas uzturēšana

(1) Latvijas Jūras administrācija organizē navigācijas tehnisko līdzekļu sistēmas izveidošanu un vispārēju uzraudzību Latvijas ūdeņos. Navigācijas tehnisko līdzekļu sistēmu veido šā likuma 59.panta otrajā daļā minētie navigācijas tehniskie līdzekļi.

(2) Nevienam navigācijas tehniskam līdzeklim nedrīkst uzstādīt, pārtraukt tā darbību vai nomainīt, ja iepriekš nav saņemta Latvijas Jūras administrācijas rakstveida piekrišana.

(3) Tehniskās prasības navigācijas tehniskajiem līdzekļiem, ņemot vērā starptautisko normatīvo aktu prasības, kā arī navigācijas tehnisko līdzekļu darbības nodrošināšanas kārtību un to valdītāju pienākumus un tiesības nosaka Ministru kabinets.

(4) Latvijas Jūras administrācija ir tiesīga jebkurā laikā piekļūt navigācijas tehniskajiem līdzekļiem, lai veiktu to kontroli.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003., 10.11.2005., 30.04.2015. un 16.06.2016. likumu, kas stājas spēkā 23.06.2016.)

61.pants. Gaismas avoti, kas traucē navigāciju

Latvijas Jūras administrācija ir tiesīga rakstveidā pieprasīt, lai fiziskās vai juridiskās personas likvidētu ar navigāciju nesaistītus gaismas avotus, kas traucē navigācijas tehnisko līdzekļu izmantošanu vai var tikt nepareizi uztverti kā navigācijas tehniskie līdzekļi. Minētos gaismas avotus fiziskā vai juridiskā persona likvidē par saviem līdzekļiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003. un 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.06.2015.)

62.pants. Navigācijas šķēršļu pārvietošana

(1) Latvijas Jūras administrācijai ir tiesības dot rīkojumu pārvietot jebkuru objektu, kas kļuvis vai var kļūt par navigācijas šķērslī vai traucēkli.

(2) Ja šā panta pirmajā daļā minētais objekts atrodas ostas akvatorijā, šajā pantā minētos Latvijas Jūras administrācijas pienākumus veic attiecīgās ostas pārvalde.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2003.)

VIII nodaļa Jūras ģeotelpiskā informācija

(Nodaļa 30.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.06.2015.)

63.pants. Jūras ģeotelpiskās informācijas apraksts

Jūras ģeotelpiskā informācija, ko iegūst, apkopo un uztur Latvijas Jūras administrācija, aptver vismaz šādus jūrā veicamās darbības aspektus:

- 1) jūras dziļumu mērījumi;
- 2) kuģu ceļi;
- 3) jūras navigācijas tehniskie līdzekļi;
- 4) militāro mācību poligoni;
- 5) zemūdens kabeļu un cauruļvadu izvietojums;
- 6) kuģu vraki.

64.pants. 1984.gada pasaules ģeodēzisko koordinātu sistēma WGS84

Apkopojot, uzturot un izmantojot jūras ģeotelpisko informāciju, izmanto 1984.gada pasaules ģeodēzisko koordinātu sistēmu WGS84.

Pārejas noteikumi

1. Līdz šā likuma 35.panta otrajā daļā un 46.panta otrajā daļā paredzēto Ministru kabineta noteikumu izdošanai, bet ne ilgāk kā līdz 2004.gada 1.janvārim piemērojami šādi Ministru kabineta noteikumi, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu:

- 1) Ministru kabineta 1998.gada 24.marta noteikumi nr.101 "Noteikumi par tankkuģiem ar izolētā balasta tankiem";
- 2) Ministru kabineta 2000.gada 15.februāra noteikumi nr.58 "Noteikumi par meklēšanu un glābšanu aviācijas un jūras avārijas gadījumos";
- 3) Ministru kabineta 2000.gada 18.aprīļa noteikumi nr.146 "Kuģu pasažieru reģistrācijas kārtība";
- 4) Ministru kabineta 2000.gada 25.aprīļa noteikumi nr.156 "Noteikumi par ziņojumiem par bīstamām un piesārņojošām kuģu kravām".

2. Ministru kabinets līdz 2004.gada 1.janvārim apstiprina šā likuma 53.panta pirmajā daļā minēto nacionālo gatavības plānu naftas piesārņojuma gadījumiem jūrā.

3. (Izslēgts ar 30.10.2003. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2003.)

4. Ministru kabinets līdz 2004.gada 1.jūnijam izdod šā likuma 7.panta otrajā daļā minētos noteikumus.
(30.10.2003. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2003.)

5. Ministru kabinets līdz 2007.gada 1.jūlijam izdod šā likuma 45.panta trešajā daļā minētos noteikumus.
(30.10.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.11.2005. un 15.06.2006. likumu, kas stājas spēkā 11.07.2006.)

6. Šā likuma 26.panta jaunā redakcija stājas spēkā 2005.gada 1.jūlijā.
(28.11.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

7. Grozījumi šā likuma 27.pantā (par panta trešās daļas otrā teikuma izslēgšanu un ceturtās daļas izteikšanu jaunā redakcijā) stājas spēkā 2006.gada 1.janvārī.
(28.10.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

8. Ministru kabinets līdz 2005.gada 1.janvārim izdod šā likuma 17.panta ceturtajā daļā un 24.panta piektajā un sestajā daļā minētos noteikumus.
(28.10.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

9. Ministru kabinets līdz 2006.gada 1.jūlijam izdod šā likuma 26.panta otrajā daļā minētos noteikumus.
(28.10.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.11.2005. un 19.06.2008. likumu, kas stājas spēkā 23.07.2008.)

10. Ministru kabinets līdz 2006.gada 1.janvārim izdod šā likuma 7.panta trešajā daļā, 16.panta otrajā daļā, 19.panta piektajā daļā un 27.panta ceturtajā daļā minētos noteikumus.
(28.10.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

11. Ministru kabinets līdz 2007.gada 1.janvārim izdod šā likuma 18.panta ceturtajā daļā, 50.panta ceturtajā daļā un 60.panta trešajā daļā minētos noteikumus.
(10.11.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 14.12.2005.)

12. Līdz šā likuma 18.panta ceturtajā daļā, 50.panta ceturtajā daļā un 60.panta trešajā daļā paredzēto Ministru kabineta noteikumu izdošanai piemērojami šādi Satiksmes ministrijas normatīvie akti:

1) Satiksmes ministrijas 2003.gada 3.septembra noteikumi Nr.22 "Noteikumi par tehniskajām prasībām navigācijas līdzekļiem";

2) Satiksmes ministrijas 2003.gada 19.septembra noteikumi Nr.26 "Klasifikācijas sabiedrību (atzīto organizāciju) uzraudzības kārtība";

3) Satiksmes ministrijas 2003.gada 19.decembra noteikumi Nr.30 "Noteikumi par navigācijas līdzekļu darbības nodrošināšanu un ūdensceļu iezīmēšanu dabā";

4) Satiksmes ministrijas 2004.gada 21.aprīļa noteikumi Nr.8 "Jūras negadījumu izmeklēšanas kārtība".
(10.11.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 14.12.2005.)

13. Ministru kabinets līdz 2007.gada 1.decembrim izdod šā likuma 51.panta astotajā daļā minētos noteikumus.
(10.05.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.06.2007.)

14. Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojs šā likuma 8.¹ pantā minētās funkcijas realizāciju uzsāk ar 2011.gada 1.jūniju. Līdz brīdim, kad šā likuma 8.¹ pantā minētās funkcijas realizāciju uzsāk

Transporta nelaiemes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojs, tās realizāciju nodrošina Latvijas Jūras administrācijas Avāriju izmeklēšanas nodaļa.

(10.05.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2007., 19.06.2008. un 22.10.2009. likumu, kas stājas spēkā 24.11.2009.)

15. Ministru kabinets līdz 2009.gada 1.janvārim izdod šā likuma 6.panta otrajā daļā paredzētos noteikumus. Līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai piemērojami Ministru kabineta 2007.gada 30.oktobra noteikumi Nr.727 "Noteikumi par valsts akciju sabiedrības "Latvijas Jūras administrācija" sniegto maksas pakalpojumu cenrādi", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(19.06.2008. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.12.2008. likumu, kas stājas spēkā 18.12.2008.)

16. Ministru kabinets līdz 2009.gada 1.janvārim izdod šā likuma 26.panta pirmajā daļā minētos noteikumus. Līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai piemērojami Ministru kabineta 2005.gada 15.novembra noteikumi Nr.856 "Noteikumi par jūrnieru profesionālās izglītības programmu atbilstības un jūrnieru profesionālās izglītības īstenošanas uzraudzības kārtību un kritērijiem".

(19.06.2008. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.12.2008. likumu, kas stājas spēkā 18.12.2008.)

17. Grozījumi šā likuma 26.panta ceturtajā, piektajā un sestajā daļā attiecībā uz atpūtas kuģu vadītāju apmācību un sertificēšanu stājas spēkā 2009.gada 1.februārī.

(19.06.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.07.2008.)

18. Ministru kabinets līdz 2009.gada 1.februārim izdod šā likuma 26.panta ceturtajā daļā paredzētos noteikumus. Līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai piemērojami Ministru kabineta 2005.gada 20.decembra noteikumi Nr.994 "Noteikumi par mazizmēra kuģošanas līdzekļu vadītāju sertificēšanu un apmācību", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(19.06.2008. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.12.2008. likumu, kas stājas spēkā 18.12.2008.)

19. Ministru kabinets līdz 2010.gada 1.jūlijam izdod šā likuma 11.panta deviņtajā daļā paredzētos noteikumus. Līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai piemērojami Ministru kabineta 2005.gada 27.decembra noteikumi Nr.1042 "Noteikumi par īpašām stabilitātes prasībām ro-ro pasažieru kuģiem".

(11.12.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.12.2008.)

20. Šā likuma 5.panta 9.punkta izslēgšana, grozījumi 6.panta pirmās daļas 25. un 29.punktā, 24.panta piektajā, sestajā un septītajā daļā stājas spēkā 2010.gada 30.decembrī.

(17.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2010.)

21. Ministru kabinets līdz 2010.gada 30.decembrim izdod šā likuma 24.panta piektajā un sestajā daļā paredzētos noteikumus. Līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai piemērojami Ministru kabineta 2007.gada 18.decembra noteikumi Nr.874 "Noteikumi par personu iekārtošanu darbā uz kuģiem", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(17.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2010.)

22. Ministru kabinets līdz 2012.gada 1.martam izdod šā likuma 26.panta ceturtajā daļā minētos noteikumus. Līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai:

1) piemērojami Ministru kabineta 2009.gada 7.jūlija noteikumi Nr.753 "Noteikumi par atpūtas kuģu vadītāju sertificēšanu", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu;

2) buru jahtu vadītājus apmāca un sertificē normatīvajos aktos par sporta federāciju atzīšanu noteiktajā kārtībā atzīta burāšanas sporta federācija;

3) motorjahtu, kuteru un motorlaivu (ja to garums ir no 2,5 līdz 24 metriem) vadītājus kuģošanai ārpus Latvijas ūdeņiem apmāca normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā licencēti mācību centri. Pēc apmācības pabeigšanas minēto atpūtas kuģu vadītājiem starptautiskās vadītāja apliecības, kas dod tiesības vadīt atpūtas kuģi Latvijas ūdeņos un ārpus tiem, izdod normatīvajos aktos par sporta federāciju atzīšanu noteiktajā kārtībā atzīta burāšanas sporta federācija.

(16.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 07.07.2011.)

23. Nosacījums par šā likuma 5.panta 8.punkta izslēgšanu un 18.panta pirmās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 2011.gada 15.jūlijā.

(16.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 07.07.2011.)

24. *(Izslēgts ar 16.06.2016. likumu, kas stājas spēkā 23.06.2016.)*

25. Ministru kabinets līdz 2011.gada 15.jūlijam izdod šā likuma 50.panta otrajā daļā minētos noteikumus. Līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai piemērojami Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumi Nr.1612 "Jūras negadījumu izmeklēšanas kārtība", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(16.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 07.07.2011.)

26. Ministru kabinets līdz 2012.gada 30.oktobrim izdod šā likuma 8.¹ panta pirmajā daļā paredzētos noteikumus.

(29.03.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2012.)

27. Ministru kabinets līdz 2012.gada 15.maijam izdod šā likuma 41.¹ panta trešajā daļā paredzētos noteikumus. Līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai piemērojami Ministru kabineta 2005.gada 9.augusta noteikumi Nr.592 "Kārtība, kādā sniedzami ziņojumi par bīstamām un piesārņojošām kuģu kravām", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(29.03.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2012.)

28. Ministru kabinets līdz 2015.gada 31.decembrim izdod šā likuma 11.panta desmitajā daļā minētos noteikumus.

(30.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.06.2015.)

29. Ministru kabinets līdz 2015.gada 31.jūlijam izdod šā likuma 48.¹ panta pirmajā daļā minētos noteikumus.

(30.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.06.2015.)

30. Ministru kabinets līdz 2015.gada 31.decembrim izdod šā likuma 18.panta trešās daļas 1. un 2.punktā minētos noteikumus. Līdz attiecīgo noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2015.gada 31.decembrim piemērojami Ministru kabineta 2007.gada 13.novembra noteikumi Nr.767 "Noteikumi par atzītajām aizsardzības organizācijām kuģošanas un ostu darbības jomā", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(30.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.06.2015.)

31. Ministru kabinets līdz 2015.gada 31.decembrim izdod šā likuma 19.panta piektās daļas 1., 2., 3., 4. un 5.punktā minētos noteikumus. Līdz attiecīgo noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2015.gada 31.decembrim piemērojami Ministru kabineta 2007.gada 13.novembra noteikumi Nr.748 "Noteikumi par kuģu un kuģošanas kompāniju, ostu un ostas iekārtu aizsardzības funkciju izpildi un uzraudzību" un Ministru kabineta 2006.gada 22.augusta noteikumi Nr.682 "Noteikumi par kuģu un kuģošanas kompāniju, ostu un ostas iekārtu aizsardzības funkciju sadalījumu", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(30.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.06.2015.)

32. Grozījums šā likuma 7.pantā par tā pirmās daļas papildināšanu ar 8.punktu stājas spēkā 2015.gada 1.novembrī. Līdz šā grozījuma spēkā stāšanās dienai Ministru kabinets izdod tam atbilstošus noteikumus.

(30.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.06.2015.)

33. Grozījums šā likuma 26.pantā par pirmās daļas otrā teikuma papildināšanu ar vārdiem "kā arī jūrnieku profesionālās sagatavošanas programmu īstenošanas nosacījumus" stājas spēkā 2015.gada 31.decembrī. Līdz šā grozījuma spēkā stāšanās dienai Ministru kabinets izdod tam atbilstošus noteikumus.

(30.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.06.2015.)

34. Grozījums šā likuma 60.panta trešajā daļā attiecībā uz vārdu "navigācijas līdzeklis" (attiecīgā skaitlī un locījumā) aizstāšanu ar vārdiem "navigācijas tehniskais līdzeklis" (attiecīgā skaitlī un locījumā) stājas spēkā 2015.gada 31.decembrī. Līdz šā grozījuma spēkā stāšanās dienai 60.panta trešajā daļā ar terminu "navigācijas līdzeklis"

(attiecīgā skaitlī un locījumā) saprot terminu "navigācijas tehniskais līdzeklis" (attiecīgā skaitlī un locījumā). Līdz šā grozījuma spēkā stāšanās dienai Ministru kabinets izdod tam atbilstošus noteikumus.

(30.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.06.2015.)

35. Grozījums šā likuma 6.pantā par tā papildināšanu ar piekto daļu stājas spēkā vienlaikus ar Publisko pakalpojumu likumu.

(30.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.06.2015. Minētais grozījums tiks iekļauts likuma redakcijā uz attiecīgu grozījumu Publisko pakalpojumu likumā spēkā stāšanās dienu)

36. Grozījums šā likuma 6.pantā par tā pirmās daļas papildināšanu ar 7.¹ punktu un grozījums 11.pantā par tā papildināšanu ar vienpadsmito daļu stājas spēkā 2017.gada 1.janvārī. Līdz šo grozījumu spēkā stāšanās dienai Ministru kabinets izdod tiem atbilstošus noteikumus.

(16.06.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.06.2016.)

37. Grozījums šā likuma 19.pantā par tā ceturtās daļas papildināšanu ar teikumu stājas spēkā 2017.gada 1.janvārī. Līdz šā grozījuma spēkā stāšanās dienai Ministru kabinets izdod tam atbilstošus noteikumus.

(16.06.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.06.2016.)

38. Grozījumi šā likuma 29.pantā par tā papildināšanu ar 1.¹ daļu, otrās daļas papildināšanu pēc vārdiem "veselības pārbaudes jūrnikiem" ar vārdiem "un jūrnika kvalifikācijas pretendentiem", trešās daļas papildināšanu pēc vārdiem "konstatējama jūrniku" ar vārdiem "un jūrnika kvalifikācijas pretendentu", kā arī ceturtās daļas izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 2017.gada 1.janvārī. Līdz šo grozījumu spēkā stāšanās dienai Ministru kabinets izdod tiem atbilstošus šā likuma 29.panta ceturtajā daļā minētos noteikumus par jūrniku ārstu atzīšanas kritērijiem un kārtību, jūrniku ārstu atzīšanas anulēšanas kārtību, kā arī jūrniku ārstu pienākumiem.

(16.06.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.06.2016.)

39. Šā likuma 37.¹ pants stājas spēkā 2016.gada 1.jūlijā. Līdz šā grozījuma spēkā stāšanās dienai Ministru kabinets izdod tam atbilstošus noteikumus.

(16.06.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.06.2016.)

40. Ministru kabinets līdz 2017. gada 30. novembrim izdod šā likuma 46. panta otrajā daļā minētos noteikumus par meklēšanas un glābšanas darbiem jūrā Koordinācijas centra (MRCC) atbildības rajonā jūras un aviācijas avārijas gadījumos, par kārtību, kādā notiek Krasta apsardzes un citu institūciju sadarbība, Koordinācijas centra (MRCC) un tā apakšcentru darbība, un par Latvijas atbildības rajonu. Līdz attiecīgo noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2017. gada 30. novembrim piemērojami Ministru kabineta 2003. gada 2. decembra noteikumi Nr. 674 "Noteikumi par cilvēku meklēšanu un glābšanu aviācijas un jūras avārijas gadījumā", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(13.07.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.08.2017.)

41. Grozījums šā likuma 5. pantā par tā papildināšanu ar 6.¹ punktu, grozījumi šā likuma 6. panta pirmajā daļā par tās papildināšanu ar 12.¹ punktu un 13. un 13.¹ punkta izteikšanu jaunā redakcijā, grozījumi šā likuma 7. panta pirmajā daļā par tās 4. punkta izteikšanu jaunā redakcijā, papildināšanu ar 4.¹ punktu un 6. punkta izslēgšanu un grozījums šā likuma 45. pantā par tā trešās daļas izslēgšanu stājas spēkā 2019. gada 1. janvārī.

(04.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 30.10.2018.)

42. Šā likuma 41.² un 41.³ pants stājas spēkā 2019. gada 1. janvārī. Līdz šo grozījumu spēkā stāšanās dienai Ministru kabinets izdod tiem atbilstošus noteikumus.

(04.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 30.10.2018.)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

(15.06.2006. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.05.2007., 16.06.2011., 13.06.2013. un 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 03.06.2015.)

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2001.gada 19.decembra direktīvas 2001/105/EK, ar ko groza Padomes 1994.gada 22.novembra direktīvu 94/57/EK par kopīgiem noteikumiem un standartiem attiecībā uz organizācijām, kas pilnvarotas veikt kuģu pārbaudes un apsekojumus, un attiecīgajām darbībām, kuras veic valstu administrācijas jūras lietu jomā (dokuments attiecas uz EEZ);
- 2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2002.gada 27.jūnija direktīvas 2002/59/EK, ar ko izveido Kopienas kuģu satiksmes uzraudzības un informācijas sistēmu un atceļ Padomes direktīvu 93/75/EEK;
- 3) Eiropas Parlamenta un Padomes 2005.gada 7.septembra direktīvas 2005/35/EK par kuģu radīto piesārņojumu un par sankciju ieviešanu par pārkāpumiem;
- 4) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 23.aprīļa direktīvas 2009/15/EK par kopīgiem noteikumiem un standartiem attiecībā uz organizācijām, kas pilnvarotas veikt kuģu inspekcijas un apskates, un attiecīgajām darbībām, kuras veic valsts administrācijas jūras lietu jomā;
- 5) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 23.aprīļa direktīvas 2009/18/EK, ar ko nosaka pamatprincipus negadījumu izmeklēšanai jūras transporta nozarē un groza Padomes direktīvu 1999/35/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2002/59/EK;
- 6) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 23.aprīļa direktīvas 2009/21/EK par karoga valstij noteikto prasību ievērošanu;
- 7) Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 19.novembra direktīvas 2008/106/EK par jūrnīeku minimālo sagatavotības līmeni;
- 8) Eiropas Parlamenta un Padomes 2012.gada 21.novembra direktīvas 2012/35/ES, ar ko groza direktīvu 2008/106/EK par jūrnīeku minimālo sagatavotības līmeni;
- 9) Padomes 2009.gada 16.februāra direktīvas 2009/13/EK, ar ko īsteno Eiropas Kopienas Kuģu īpašnieku asociāciju (EKKĪA) un Eiropas Transporta darbinieku federācijas (ETDF) Nolīgumu par 2006.gada Konvenciju par darbu jūrnīecībā un groza direktīvu 1999/63/EK.

Likums Saeimā pieņemts 2002.gada 31.oktobrī.

Valsts prezidente V.Vīķe-Freiberga

Rīgā 2002.gada 19.novembrī